

Vyjádři emoce Učitelská příručka

Volný překlad metodického
materiálu zpracováno
EDUXE, s.r.o., Velké Pavlovice

**LEGO® Education
Preschool**

SO MANY WAYS TO
LEARN, TOGETHER

45018

LEGOeducation.com

education

Obsah

Úvod do učitelské příručky	3
Tabulka	5
Začínáme Aktivita 1 - zkoumejte obličejové kostky	6
Začínáme Aktivita 2 - seznamte se s postavičkami	8
Lekce	
Lekce 1 – Alenka má špatný den Vypořádáváme se smutkem	10
Lekce 2 – Petřík se cítí úzkostlivě Zabýváme se úzkostí	11
Lekce 3 – Zuzanka si stojí za svým názorem Zabýváme se nesouhlasem	13
Lekce 4 – Petřík zkouší něco nového Učíme se trvat si na svém	15
Lekce 5 – Kubík dělá chyby Porozumění jak naše chování ovlivňuje druhé	17
Lekce 6 – Alenka a její hněv Učíme se ovládat hněv	19
Lekce 7 – Kubík narušuje Petříkův osobní prostor Učíme se porozumět co je to osobní prostor	21
Lekce 8 – Alenka se cítí vynechána Zabýváme se žárlivostí	23
Lekce 9 – Alenka a Petřík zjišťují, že nehody se stávají Porozumění, že nehody se stávají	25
Lekce 10 – Petřík se cítí zklamaně Snažíme se vypořádat se zklamáním	27
Lekce 11 – Zuzanka se cítí v rozpacích Snažíme se vypořádat s pocitem, že jsme v rozpacích	29
Lekce 12 – Alenka a Petřík to potřebují vyřešit Řešíme konflikt	31
Přílohy	33

Vyjádři emoce

Učitelská příručka

Pro koho je materiál určen?

Vyjádři emoce učitelská příručka je pro učitele mateřské školy - předškolních dětí. Je sestavena tak, aby učitelům pomáhala rozvíjet sociální dovednost dětí, jako je rozponání a porozumění emocí vyjadřující osobní přednosti a řešení konfliktů konstruktivními způsoby.

K čemu to je?

Vyjádři emoce učitelská příručka poskytuje zábavné a poutavé příležitosti prozkoumat emoce a rozvíjet schopnosti. Lekce zahrnují příběhy a barevné obrázky, které ukazují možné problémy předškoláků, například Petřík se chce naučit chodit po kladině, ale pořád padá. Podaří se mu vytrvat a chůzi po kladině se naučit?

Vyjádři emoce učitelská příručka podporuje učitele zábavnou formou a jednoduchým způsobem diskutovat o důležitých sociálních a emocionálních tématech. Každá lekce řeší určité téma, ve kterém se děti naučí a dozvědí o jejich vlastních pocitech a dovednostech, tak i o pocitech svých kamarádů.

Během každé lekce budete dítěti pomáhat najít (identifikovat) emoci bez označení emoce jako "dobrá" nebo "špatná".

V důsledku toho děti začnou chápat, že emoce jsou odpovědi na různé podněty a že se mohou naučit vhodné způsoby jak pracovat s emocí. Děti si také uvědomí, že existuje široký okruh emocí. Podpoří se nová slovní zásoba, která zvyšuje jejich schopnost popsat a vyjádřit své emoce. Vizuelní podněty a příběhy pomáhají cvičit slovní zásobu v kontextu a význam slov, který už chápou.

V průběhu lekce budete strategickými otázkami děti provázet procesem uplatnění sociálních a emocionálních dovedností osobním způsobem. LEGO® DUPLO stavební činnosti posílí tvořivost, spolupráci a řešení problémů.

Vyjádři emoce jsou přizpůsobeny tak, aby vyhovovaly Vaším potřebám a potřebám třídy.

Jedna stavebnice Vyjádři emoce je určena je pro skupinovou práci až osmi dětí. Lekce naznačují, že děti pracují ve dvojicích s názvem "stavební kamarádi." Příběhy a aktivity z každé lekce mohou být prezentovány před celou třídou, třeba v kruhu nebo v malých skupinkách. Obsah poskytuje stručný popis témat lekcí. Po seznámení v průvodci začínáme s činností, poučení lze provést v jakémkoli pořadí.

Vyjádři emoce učitelská příručka umožní dětem:

- Rozpoznat a pochopit emoce
- Rozvíjet osobnost
- Hraní role
- Rozvíjet vcítění
- Rešit problém

Co je to?

Vyjádři emoce učitelská příručka se skládá z dvanácti lekcí
Aktivity vyžadují stavebnice 45018 Vyjádři emoce
Vyjádři emoce vycházejí z teorie učení podle LEGO Education
(Pochopení,postavení,přemýšlení a pokračování)

Členění lekce:

Každá lekce je členěná tak aby poskytla přirozené učení LEGO Education, který dává dětem úspěšné zkušenosti s učením.

Pochopení a postavení jsou první dvě fáze každé lekce - lze je provést v jednom 20-ti minutovém sezení,aby se zajistilo, že se malé děti aktivně podílejí. Přemýšlení a pokračování můžou být dokončena v některém z příštích sezeních.

Pochopit

Během fáze pochopení, krátkými příběhy a diskuzí, podnítíte dětskou zvědavost a aktivujete jejich dosavadní poznatky a zároveň je připravíte na nové učení.

Postavit

V této fázi učení se děti budou podílet na stavební aktivitě.
Vytvoří modely lidí, míst, objektů.... a jejich mysl si ukládá nově získané informace.

Přemýšlet

Během fáze přemýšlet mají děti příležitost popřemýšlet co postavily,mluvit o tom a sdílet své poznatky, které získaly v průběhu stavění s kamarády.
Každá lekce podporuje děti k užívání jejich modelů k hraní rolí a řešení konfliktů.

Pokračovat

V této fázi děti vychází z toho co se naučily z dřívějších lekcí. Kladou si nové cíle a řešení problémů.

Všimli jste si?

Sociální a emocionální vývoj z NAEYC and HeadStart byly využity v rozvoji lekcích stavebnice Vyjádři emoce.

Podívejte se na tabulku učení pro přehled těchto pokynů vzdělávání.
Učební cíle jsou uvedeny na konci každé lekce, můžete porovnat zda se u dítěte vyvíjí příslušné sociální a emocionální dovednosti. Tyto body se zaměřují na specifické dovednosti nebo informace, které jsou prezentovány v každé lekci.

Learning Area	Lesson	Objective	Progress
Build Me "Emotions" Learning Grid	1	Identify basic emotions	✓
	2	Describe emotions	✓
	3	Recognize facial expressions	✓
	4	Identify body language	✓
	5	Describe situations that cause emotions	✓
	6	Recognize and name emotions	✓
	7	Describe how emotions affect behavior	✓
	8	Identify and name emotions	✓
	9	Describe how emotions affect behavior	✓
	10	Identify and name emotions	✓

<h1>Vyjádři emoce</h1> <h2>Tabulka učení</h2>	Vzdělávací hodnota									
	Děti jsou schopny rozpoznat a pojmenovat emoce.	Děti jsou schopny porozumět pocitům ostatních lidí.	Děti jsou schopné spolupracovat s kamarádem.	Děti jsou schopné vyjádřit své myšlenky a pocity.	Děti jsou schopni identifikovat osobní preference.	Děti jsou schopné projevit důvěru při přijímání nových úkolů.	Děti jsou schopné identifikovat osobní myšlenky a pocity.	Děti jsou schopné pochopit, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní.	Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem.	Děti jsou schopny vyjádřit emoce vhodným způsobem.
Začínáme Aktivita 1 Prozkoumejte obličejové kostky	●	●								
Začínáme Aktivita 2 Seznamte se s postavkami	●	●								
Lekce 1 Alenka má špatný den	●		●							
Lekce 2 Petřík se cítí úzkostlivě		●		●						
Lekce 3 Zzanka si stojí za svým názorem		●			●					
Lekce 4 Petřík zkouší něco nového						●	●			
Lekce 5 Kubík dělá chyby								●	●	
Lekce 6 Alenka a její hněv		●							●	
Lekce 7 Kubík narušuje Petříkův osobní prostor		●						●		
Lekce 8 Alenka se cítí vynechána		●							●	
Lekce 9 Alenka a Petřík zjišťují, že nehody se stávají								●	●	
Lekce 10 Petřík se cítí zklamaně									●	●
Lekce 11 Zuzanka se cítí v rozpacích		●								●
Lekce 12 Alenka a Petřík to potřebují vyřešit								●	●	

Aktivita 1

Zkoumání obličejových kostek

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

Dejte si stranou osm obličejových kostek. Řekněte dětem, že budou používat LEGO DUPLO kostky a hrát hru o emocích. Požádejte děti aby vyjmenovaly různé emoce.

Zvedněte obličejové kostky jednu po druhé a podporujte děti aby si všimly obličeje (výrazu) na kostce. Můžete poukázat na tvar očí, obočí nebo úst.

Řekněte dětem ať si vzpomenout kdy jsou šťastní a ukáží na své tváři pocit štěstí.

Vysvětlete dětem, že k popisu emocí mohou být použita různá slova, která mají podobné významy.

Slova - vzteklý, nevrlý, mrzuty mohou být použity k popisu zakroužkované obličejové kostky zobrazené v postraním panelu.

Diskutujte s dětmi o rozdílech a podobnostech mezi emocí vzteklý, nevrlý a mrzuty.

Můžete dát dětem příklady jako je šťastný, veselý a radostný.

- Zahrejte si hru s dětmi: požádejte jednoho z dětí, aby si vybral nějakou obličejovou kostku a nikomu je neukazoval.

- Požádejte dítě, aby předvedlo na svém obličeji emoci, která je na kostce, kterou si vybral.

- Ostatní děti ve skupince budou hádat, jakou obličejovou kostku si dítě vybralo.

- Pokračujte v hraní této hry, dokud jsou děti schopny rychle identifikovat různé výrazy obličeje.

Mohou říkat více odpovědí na stejný výraz obličeje, dokud ovšem odpovědi dávají smysl.

Pokládejte dětem otázky jako:

- Co za emoci vidíte na této tváři?
- Jak poznáte, že tento obličej je šťastný / smutný?

Vzdělávací hodnota

Děti se seznámí s různými podněty k emocím
Začnou chápat, že výraz obličeje a řeč těla ukazují, jak se lidé cítí.

Slovní zásoba

Emoce, výraz obličeje, nevrlý, vzteklý, mrzuty, veselý, radostný, stavební kamarád, charakter, řeč těla

V příloze najdeš větší obrázky kostek tváří

Postavit

Řekněte dětem ať ve dvojicích postaví postavu s pomocí obličejových kostek.

Přemýšlet

Řekněte dětem, že když porozumí jak se někdo cítí, může odpovědět způsobem, který dává smysl.

Diskutujte jakými vhodnými způsoby lze reagovat na různé emoce. Vysvětlit si, že co funguje dobře v jednom případě, nemusí dobře fungovat v jiné situaci.

Příklad: Když je někdo smutný, můžeme ho povzbudit třeba hloupým vtipem.

Nicméně v jiné situaci může člověk potřebovat nějaký čas, aby smutek procítil.

Diskutujte, že i podle řeči těla lze poznat jak se člověk cítí, jaké prožívá emoce. Ukažte dětem řeči těla různé emoce, ty by je měli poznat a popsat.

Položte otázky jako:

Proč je důležité uvědomit si různé emoce?

Jaké jsou další způsoby jak zjistíme jak se druhý člověk cítí?

Pokračovat

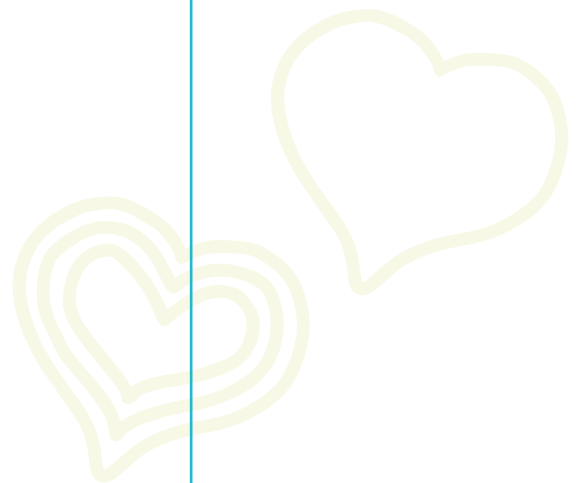
Požádejte děti, aby se svým kamarádem změnily své postavy tak, jak vykazují emoce.

Když dokončí modelování vystřídají se v představování svých postav a ostatní děti se snaží uhodnout jakou emoci vymodelovaná postava ukazuje.

Všimli jste si?

Pozorovat tyto (níže uvedené) dovednosti Vám pomůže poznat, zda se děti sociálně a emocionálně rozvíjí.

- děti jsou schopné rozpoznat a pojmenovat emoce
- děti jsou schopné pochopit pocity ostatních lidí

Aktivita 2 Seznámení s postavičkami

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

Ukažte dětem obrázky hlavních postaviček.
Vysvětlíte dětem, že budou stavět z kostek postavy.
Řekněte jim, že budou poslouchat příběh o paní učitelce a o dětech z třídy Šťastná školka.

Postavit

Rozdělte děti do dvojic, každé dvojici přiřadte jednu z postav (paní učitelku Helenku, Petříka, Alenku, Kubíka nebo Zuzanku)
Řekněte dětem ať společně ve dvojici postaví přiřazenou postavu.

Přemýšlet

Umístněte vymodelované postavy tak, aby na ně všechny děti viděly.
Řekněte dětem, že se o každé vymodelované postavičce dozví plno informací.
Zvedněte každou postavu a přečtete dětem základní informace o dané postavičce.

Vzdělávací hodnota

Dítě začne chápat pocity

Slovní zásoba
vážný, smyslový stůl,
hra v kruhu, tvůrce,
tvořivost, centrum
kostek, centrum vědy

Seznamte se s paní učitelkou Helenkou

Paní učitelka Helenka miluje děti ve své třídě. Vždycky má úsměv na tváři a každé ráno je zdraví s veselou náladou a pozdravem "Dobré ráno". Ráda dá dětem pocit bezpečí a lásky a učí je novým věcem. Nosí dětem malé zajímavé předměty, které například našla na hřišti jako je květina, kámen, hmyz, nebo semínko. Děti tyto předměty zkoumají a studují.

Paní učitelka Helenka vysvětluje dětem jak je důležité vědět, že i když její tvář vypadá vážně, neznamena to, že se na děti zlobí. Jedná se o výraz soustředění. Je zaujatá pomáhat svým žákům, je vždy připravena je podpořit a pomoci vyřešit jejich vlastní problémy, ačkoliv jich ve Šťastné školce moc není.

Seznamte se s Petříkem

Tady je Váš nový kamarád Petřík. Rád dodržuje svůj pravidelný režim. Ráno se obleče, posnídá cereálie a jede do školky se svou maminkou. Při příchodu do školky ho přivítá raním objetím paní učitelka Helenka, dostane pusu na rozloučenou od své maminky. Na svačtinu jí banán a hraje si se svým nejlepším kamarádem Kubíkem až do doby než je zavolá paní učitelka.

Smyslový stůl je Petříkovo oblíbené místo v místnosti, ale když jeho kamarád Kubík začne házet písek na své ruce, Petřík se cítí nepříjemně a raději jde sám na jiné místo. Petřík si také rád hraje se Zuzankou, ale ona mu někdy nerozumí. Celkem vzato Petřík chodí do školky rád, má rád své spolužáky a miluje paní učitelku Helenku.

paní učitelka
Helenka

Petřík

Seznamte se s Alenkou

To je Alenka. Miluje všechno co se týká školky. Ráda poznává mnoho různých věcí a vždy touží zjistit co nového paní učitelka Helenka udělala ve třídě, co se v místnosti změnilo.

Myslí si, že paní učitelka Helenka je nejužasnější paní učitelka na celém světě a to je jeden z důvodů proč se snaží dodržovat pravidla třídy. Všimne si, když spolužáci tyto pravidla nedodržují a to jí opravdu trápí a je tím znepokojená.

Alenka se těší na diskuzi o nových příbězích během hry v kruhu, povídání o výrobě předmětů v tvůrčím prostoru (dílničce). Její nejlepší kamarádka se jmenuje Zuzanka, užijí si spolu spoustu zábavy a her.

Seznamte se s Kubíkem

Kubík je plný života! Jeho máma s tátou mu láskyplně říkají "nezbeda", protože on je tak pošetilý a činný.

Kubík se neumí moc rozčilovat a velmi často nechápe, že věci které dělá, nejsou vždy legrační pro druhé jak pro něho. Taková situace se někdy stane i s jeho kamarádem Petříkem.

Paní učitelka často pomáhá Kubíkovi a Petříkovi zmírnit jejich divočení a vyhnout se zranění. S Kubíkem je těžká práce a musí mu vysvětlovat, že ve třídě je čas ke klidu a čas ke hraní.

Tělocvična, kde jsou žíněnky, velké balóny, různé náradí, nebo venkovní hřiště jsou nejlepší místa ve škole pro Kubíka, protože má svobodu, volnost a může běhat a dovádět.

Seznamte se Zuzankou

Tady máme sladkou Zuzanku. Je velmi snadné s ní vyjít. Je ve hře velice tvárná. Když si chce Zuzanka malovat vodovkami v pracovním prostoru, ale její kamarádka Alenka chce prozkoumat vosí hnízdo ve vědeckém centru, víte co Zuzanka udělá?

Ano, odloží své vodovky a půjde s kamarádkou do vědeckého centra, aby byla Alenka šťastná.

Obvykle to pro Zuzanku není žádný problém, nechá se ovlivnit kolektivem, ale v poslední době má nutkání držet se vlastního výběru i když se to jejím přátelům nelíbí.

Toto je pro Zuzanku nový pocit a neví jak ho zvládat. Myslí si, že by jí mohla pomoci paní učitelka Helenka.

*Řekněte dětem aby ukázaly postavy, které byly postaveny.

*Zeptejte se jich, jak se jaká postava cítí a co způsobilo tento pocit. Mohou použít příklady z předchozích příběhů.

Pokračovat

*Požádejte děti, aby ve dvojicích postavily různé části Šťastné školky.

*Zkombinujte tyto různé části v jednu Šťastnou školku, děti mají možnost pohrát si s postavičkami a modelem školky.

Všimli jste si?

Pozorovat tyto dovednosti u dětí Vám umožní rozpoznat zda se děti dobře vyvíjí sociálně i emocionálně.

*Děti jsou schopny rozpoznat a pojmenovat emoce

*Děti jsou schopny pochopit pocity ostatních lidí.

Alenka

Kubík

Zuzanka

V příloze najdeš větší obrázek

Lekce 1

Alenka má špatný den

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

Řekněte dětem, že jim přečtete příběh o Alence

*vysvětlíte že Alenka má za sebou velmi špatný den

*Ukažte dětem obrázky k lekci 1

*Přečtete si následující příběh nahlas:

Ráno Alenku vzbudila její maminka v obvyklou hodinu, ale ona byla ještě ospalá. Vstala a začala se oblékat, ale její oblíbené šaty byly špinavé, tak si musela dát jiné. Na snídani nachystal její tááínek vložky, jenže Alenka vložky nemá ráda.

Alenka šla do školky. Její kamarád Kubík omylem kopl míč do bláta a postříkal její šaty. Teď byla velmi špinavá. Později se Alenka uhodila do prstu u nohy o kámen a její noha jí hodně bolela. Odpoledne se Alenka nemohla dočkat až bude doma a dá si šťavnaté jahody. Nicméně její mladší sestra Evička všechno ovoce snědla.

Alenka se cítila velmi rozrušená z celého špatného dne. Šla do svého pokoje a plakala pro všechny špatné věci, které se jí dnes staly. Když přestala plakat, zhluboka se nadechla a cítila se lépe.

Alenka si zašla do kuchyni pro nějakou svačinku. Evička jí podala jahodu a Alenka se cítila dobře, že se s ní Evička podělila o poslední jahodu. Možná to zase nebyl až tak špatný den.

Pokládejte dětem otázky jako:

Měl jsi někdy taky špatný den jako Alenka?

Jaké měla Alenka pocity, když se den vyvíjel tak špatně?

Jak se cítíš ty, když se věci nevyvíjí podle tvých představ?

Postavit

Požádejte děti aby postavily postavičku Alenky, když zažije špatný den.

Přemýšlet

Požádejte děti aby postupně předvedly své vymodelované postavičky Alenky a popsaly jak se Alenka cítila v daném okamžiku a co udělala v příběhu.

Pokládejte dětem otázky typu:

*Ukaž jak se Alenka cítí

*Co udělat aby se Alenka cítila lépe?

Pokračovat

Řekněte dětem a ve dvojicích postaví Evičku, sestru Alenky a nějaké jahody.

Požádejte je ať předvedou situaci, kdy se Evička podělí s Alenkou o jahody.

Všimli jste si?

Pozorovat tyto dovednosti u dětí Vám umožní rozpoznat zda se děti dobře vyvíjí sociálně i emocionálně.

* Děti jsou schopny rozpoznat a pojmenovat emoce.

* Děti jsou schopny spolupracovat se svým kamarádem.

Vzdělávací hodnota

Děti pochopí, že vzít si čas na překonání smutku je v pořádku.

Slovní zásoba
špatný, omylem

Lekce 2

Petřík se cítí úzkostlivě

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- *Řekněte dětem, že jim přečtete příběh o Petříkovi
- *Vysvětlete dětem, že u Petříka došlo k situaci, kdy cítí úzkost
- *Vysvětlete dětem, že když jsme neklidní a nervózní, můžeme cítit úzkost
- *Požádejte děti aby Vám ukázaly jak vypadají jejich tváře, když jsou nervózní
- *Ukažte jim obrázky k lekci 2
- *Přetěte jim následující příběh nahlas:

Petřík se drží své maminky za ruku, když jde do školky. Petřík má rád tento pravidelný ranní koloběh. Ví totiž přesně co se bude dít: Pověsí si bundu na místo, boty si dá do své skříňky. Potom maminka předá Petříka jeho oblíbené paní učitelce Helence, která jako vždy má ve vlasech červenou sponku ve tvaru květiny, Petřík políbí na rozloučenou svou maminku a jde ke stolku sníst si svou dopolední svačinu - banán.

Jenže po uložení svých věcí v šatně do skříňky, Petřík vstoupí s maminkou do třídy, kde ho obvykle pozdraví paní učitelka Helenka. Toto ráno je ale ve třídě paní učitelka, kterou nikdy předtím neviděl.

"Dobré ráno, já jsem paní učitelka Klára! Paní učitelka Helenka je nemocná, má chřipku, takže po zbytek týdne budu vaše učitelka", řekla ta podivná paní.

V tu chvíli má Petřík takový ten podivný pocit v břiše jako když první den šel do kroužku karate, nebo když si má jít stříhat vlasy. Petřík objal svou maminku a rozplakal se. On opravdu nechtěl zůstat s paní učitelkou Klárou, on chtěl paní učitelku Helenku!

Postavit

Požádejte děti aby ve dvojicích postavili společně Petříka a pak jeden Petříkovu maminku a jeden paní učitelku Kláru.

Přemýšlet

Řekněte dětem aby pomocí postavených modelů maminky a paní učitelky Kláry zahráli situaci, kdy s postavičkou Petříka rozebírají jeho pocity.

Zeptejte se jich:

- *Proč Petřík cítí úzkost?
  - *Zamyslete se nad Petříkovým strachem, jaké byly příznaky?
  - Diskutujte s dětmi - jak zareaguje tělo, když pocítíte strach?
  - Jaké jsou příznaky (např. vaše srdce tluče rychleji lezete na něco vysokého)
  - *Přiměje strach, který cítí Petřík aby přišel o něco dobrého?
  - *Brání mu strach v tom co má dělat?
  - V jakých situacích cítíte úzkost?
- Pokud potřebujete, uveďte příklady jako: jít k zubaři, setkání s novými lidmi, stříhání vlasů atd.

Tip pro učitele:

Povyprávějte dětem svůj osobní příběh z dětství, kdy jste pocítili úzkost a jakým způsobem jste si s ní poradili.

Vzdělávací hodnota

Děti budou:

- chápat, že úzkost může přimět lidi ztratit kladný přístup k věcem a bránit v tom to co je potřeba udělat
- chápat, že úzkost může být signál že jsou v nebezpečné situaci
- chápat, že existují různé způsoby jak pracovat s úzkostí

Slovní zásoba

úzkost, úzkostlivý, nebezpečný, nervózní, bezpečnostní značka

Větší obrázek najdeš v příloze

Pokračovat

jako skupina vytvořte píseň jak se vypořádat s úzkostnými momenty.

Začněte s: "jestliže si nervozní udělej": přidáme verše a pohyby.

Zde je seznam návrhů:

řekni to mámě

vykoupej se

obejmi někoho

mysli na něco pěkného

usměj se

zazpívej si

řekni vtip

zhluboka dýchej

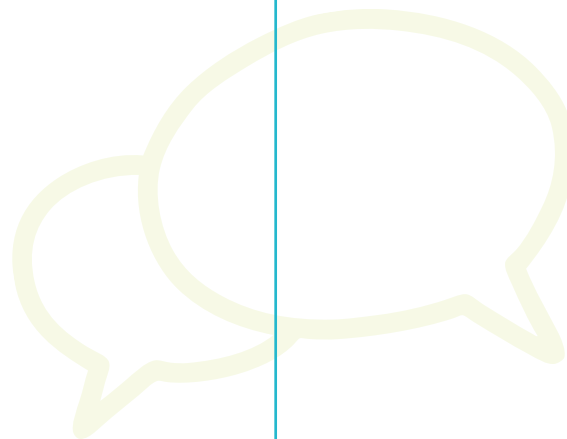
Zazpívejte si píseň několikrát a požádejte děti aby pomocí vymodelovaných postavíček písničku i zahrály.

Všimli jste si?

Pozorovat tyto dovednosti u dětí Vám umožní rozpoznat zda se děti dobře vyvíjí sociálně i emocionálně.

* Děti jsou schopni vyjádřit své myšlenky a pocity.

* Děti jsou schopni pochopit pocity ostatních lidí

Lekce 3

Zuzanka si stojí za svým názorem

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- *Řekněte dětem, že jim přečtete příběh o Zuzance a Alence
- *Vysvětlíte dětem že Zuzanka obvykle dělá to co chtějí dělat ostatní děti, ale v tomto příběhu chce dělat něco jiného než Alenka a Alenku to rozčiluje.
- *Ukažte dětem obrázky k lekci 3
- *Přečtete jim nahlas následující příběh:

Paní učitelka Helenka říká, že Zuzanka a Alenka jsou si podobné jako vejce vejci. Obě si koupily stejný druh batohu a stejné boty na začátku školky. Společně plánovaly jaké si vezmou stužky do vlasů v pondělí. Vždy společně svačily, trávily společný čas ve školce a vytvářely knihy pro jejich maminky.

Jednoho dne se Zuzance nechtělo jít vytvářet chtěla změnu, jít skládat puzzle a luštit hádanky do herny. Alenka jí naznačila, že jí to velmi překvapilo. Nemůže dělat knihy pro maminky a cokoliv jiného. Hádanky můžou trvat strašně dlouho, klidně i celý volný čas ve školce, pomylela si Alenka.

Nicméně Zuzanka už nechtěla nic měnit. Ráda si tiše skládá puzzle a řeší různé hádanky a její maminka má hromadu knížek, který jí vytvořila minulý týden.

Zuzanka jemně táhla Alenku za ruku blíž k puzzlím a hádankám a řekla jí at' s ní jde zkusit skládat puzzle a luštit hádanky. Ale Alence se nechtělo, pustila jí ruku a dala ruce v bok a dupla si. Byla zmatená, že chce Zuzanka zkusit něco jiného, nového. Protože skládání a luštění to ony přece nedělají!

Zuzanka a Alenka se obvykle dohodnou na tom co budou dělat a teď je Zuzanka zmatená a neví jak se zachovat. Šla tedy o pomoc požádat paní učitelku Helenku.

Položte dětem otázky jako:

- *Co si myslíte, že paní učitelka Helenka poradí?
- *Jak se dá tento spor vyřešit?
- *Máte kamarády, kteří rádi dělají jiné věci než vy?
- *Může taková situace způsobit problém?

Vzdělávací hodnota

Děti budou
-chápat, že člověk má různé věci rád nebo nerad
-chápat že co pro jednoho je v pořádku, druhému se nemusí líbit.

Slovní zásoba
konflikt, co mám a nemám rád

Větší obrázek najdeš v příloze

Postavit

*Řekněte dětem ať ve dvojicích postaví co má každý z nich rád (neměli by to být skuteční lidé)

*Řekněte dětem ať ve dvojicích postaví co má rád ten druhý z dvojice (neměli by to být skuteční lidé)

Děti můžou například vymodelovat: jídlo, hračky, zvířata, oblíbenou pohádkovou postavu, něco co je baví ve školce, nebo doma.

Přemýšlet

Požádejte děti aby své modely předvedly před skupinou a ať řeknou a vysvětlí co se jim líbí, nelíbí a proč na modelech ostatních kamarádů.

Pomozte jim si všimnout rozdílů mezi dětmi ve skupině. Řekněte jim, jak je důležité vzájemné respektování, že každému se líbí něco jiného i když je dobrý kamarád.

Pokračovat

*Vytisknete dětem tabulku líbí/nelíbí, která je v obrázcích

*Požádejte děti aby namyslely na co se zeptat svých kamarádů - co se jim líbí a nelíbí.

*Když se skupina shodne na tématu vyplňte horní část stránky buď nakreslením obrázku nebo nalepením vystřiženého obrázku.

*Do kolonky запиšte jména dětí a podle odpovědi zaškrtněte líbí/nelíbí dle odpovědi dětí

*Po zapsání všech odpovědí diskutujte ve skupině o daném tématu.

*Tabulku můžete využít i s propojením na rodinu.

Tip pro učitele:

Pověste tabulky s různými tématy na nástěnky po třídě - tak umožníte rozebírat víc témat najednou a zapojí se všechny děti.

Všimli jste si?

Pozorovat tyto dovednosti u dětí Vám umožní rozpoznat zda se děti dobře vyvíjí sociálně i emocionálně.

* Děti jsou schopni rozpoznat své osobní volby/možnosti

* Děti jsou schopni pochopit pocity ostatních lidí

The worksheet is titled "Do you like or dislike?". It features a large empty box for drawing. Below the drawing area is a table with two columns: "Names" and two columns with smiley and frowny face icons. The table has several rows for recording data.

Names	😊	☹️

Větší obrázek najdeš v příloze

Lekce 4

Petřík zkouší něco nového

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

Luskněte prsty a vysvětlete dětem jak těžké může být naučit se luskat prstami, když jste malí. Povyprávějte dětem jak to bylo pro Vás těžké naučit se luskat prsty, když jste byli malí. Vysvětlete jim, že k naučení bylo potřeba více času a zkoušením. Sdělte jim, že někomu to šlo dřív a někomu později. Vysvětlete jim, že když by jste to vzdali, tak to do dnešní doby neumíte. Požádejte děti aby se mezi sebou povykládali co bylo pro ně obtížné se naučit jak to dokázali.

Tip pro učitele:

Použijte jakýkoliv osobní příklad jemných nebo hrubých motorických dovedností, které by se mohly děti týkat, např. (vyfukování bublin, správné držení tužky, oblékání kabátů, rukavic, zadržování dechu pod vodou.)

- *Řekněte dětem, že jim přečtete příběh o Petříkovi
- *Vysvětlete, že se Petřík snaží naučit něco nového, ale je to pro něho těžké
- *Ukažte dětem obrázek k leci 4
- *Přečtete jim nahlas následující příběh:

Petřík se zhluboka nadechl a vylezl na kladinu. Udělal malý krůček a celý se roztřásl. Snažil se udělat další krůček, ale spadl na zem.

Petřík se vyšplhal zpátky na kladinu, postavil se bokem ke konci kladiny. Krok za krokem se posouval ke konci. Začal se opět třást a spadl na zem. Seděl v trávě a rty se mu začaly třást.

Nejsem dobrý, je to příliš těžké, říkal si pro sebe a slzy mu stékaly po tváři.

Za malou chvíli přišla ke kladině Alenka. Vylezla na ni, držela ruce rovně podél těla a elegantně přešla kladinu.

Petřík se s úžasem ve tváři zeptal: "Jak jsi to udělala?"

Alenka odpověděla: "Hodně jsem cvičila a můj táta mi hodně pomohl tím, že mě držel za ruku, abych neztratila rovnováhu"

"Aha" řekl Petřík a díval se do země.

"Mohla bych ti pomoci" nabídla se Alenka

"Dobře, dám tomu ještě jednu šanci" řekl Petřík.

Vzdělávací hodnota
Děti pochopí, že naučit se něco nového vyžaduje určitý čas.

Slovní zásoba
vytrvalost, překážková dráha, odradit

Větší obrázek najdeš v příloze

Vylezl zpátky na kladinu a roztáhl ruce. Alenka ho chytla za jednu ruku a pomohla mu se uklidnit. Petřík udělal první krok vpřed a Alenka šla vedle něj. Díky opoře Alenky se už méně Petřík nakláněl na stranu. Udělal další krok a pak další a brzy byl na konci kladiny. Petřík si cítil velmi šťastný.

Položte dětem otázky jako:

V čem byl problém na začátku příběhu?

Jak se to snažil Petřík vyřešit?

Co zapříčinilo, že už to nechtěl Petřík znovu zkoušet?

O čem Petřík přemýšlel, když seděl v trávě?

Jak se jeho problém vyřešil?

Postavit

Řekněte dětem ať ve dvojicích postaví model, který představuje jednu z dovedností, kterou se snaží naučit.

Tip na aktivitu:

V případě, že děti mají problém s přemýšlením co budou stavět můžete dát nějaké příklady dovedností:

hraní fotbalu, naučit se houpat, jezdit na koloběžce, učit se plavat.

Přemýšlet

Požádejte děti, aby sdílely své modely

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Proč byl tento nový úkol obtížný?
- Jak jste se cítili, když o něco usilujete?
- Pokoušeli jste se, snažili jste se, vzdali jste se, hledali pomoc?
- Jak jste se cítili, když jste to udělali?

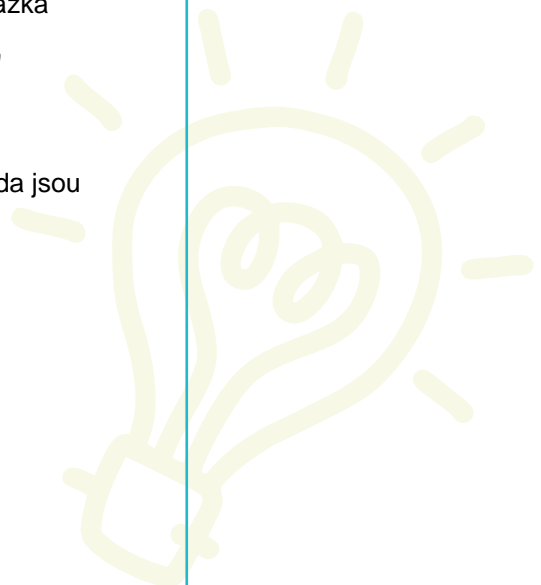
Pokračovat

- Vysvětlete, že překážkové dráhy jsou závody složené z několika náročných úkolů a vaše tělo vyžaduje sílu a vytrvalost aby to zvládlo dokončit
- Řekněte dětem, aby pracovali samostatně nebo s kamarádem, aby vytvořili překážku
- Kombinujte všechny překážky dohromady, abyste vytvořili překážkovou dráhu pro Petříka a Alenku
- Požádejte každého tvůrce překážky, aby vysvětlil, jak má být překážka použita
- Požádejte děti, aby používaly modely Alenky, Petříka aby "spustili" překážkovou dráhu, za povzbuzování třídy!

Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

- Děti jsou schopné projevit důvěru v přijímání nových úkolů
- Děti jsou schopné identifikovat osobní myšlenky a pocity

Lekce 5

Kubík dělá chyby

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že budete číst příběh o Kubíkovi
- Vysvětlíte, že v příběhu se Kubík chová tak, že se to ostatním dětem nelíbí a nechtějí si s ním hrát a vyhýbají se mu
- Ukažte dětem ukázkou lekce 5
- Přečtete si nahlas následující příběh:

Jeden den ve školce si Kubík hrál s autíčkem na rampě a hlasitě tlačil hračku po celé místnosti a uviděl další děti jak staví věž z kostek.

Kubík vrazil autíčkem do věže a křičel: "Bum! Prásk!"

Kostky se rozletěly všude !

Alenka křičela "Kubíku! To bylo od tebe ošklivé !"

Kubík ji ignoroval a odjel s hračkou.

Kubík během svačiny, popadl hrst rozinek a pustil si je do úst. Nenechal žádné rozinky pro někoho jiného.

"Opravdu jsem chtěla nějaké rozinky, "řekla smutně Alenka

Později během dne, kdy všechny ostatní děti odnášely výtvarné potřeby, Kubík udělal něco velmi zlobivého. Vzal červenou pastelku a nakreslil knírky, vousy a další věci na obrázky ostatních dětí. Potom se postavil a smál se a dělal hloupé obličej.

Petrík si všiml, co Kubík udělal a křičel: "Kubíku! Zničil jsi můj obrázek!"

"Ne, udělal jsem ho zábavným!" řekl Kubík

Na konci dne si na dětském hřišti hrála skupina dětí a Kubík se pokoušel připojit ke hře.

"Nechytíš mě !" vykřikl Kubík k chlapci, který měl babu." Chlapec ignoroval Kubíka, honil Alenku a chytil ji.

"Zkus a chyt' mě," řekl Kubík Alence

Alenka, ale Kubíka ignorovala.

Kubík běžel k paní učitelce a stěžoval si: "Nikdo se se mnou nechce hrát"

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Chcete si s Kubíkem hrát? Proč nebo proč ne?
- Co by mohl Kubík dělat jinak, co by mu pomohlo najít si více kamarádů, se kterými by si mohl hrát?

Vzdělávací hodnota
Děti začnou chápat, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní.

Slovní zásoba
chyba, chování

V příloze naleznete větší obrázek

Postavit

- Řekněte dětem, aby pracovali s kamarádem
- Ukažte znovu dětem příběhové ilustrace
- Požádejte každou dvojici dětí o vybudování Kubíka nebo jednoho z dalších postav v příběhu

Přemýšlet

Požádejte každou dvojici dětí, aby zahrály scénu z příběhu. Pak se zeptejte každého páru, aby se znovu zapojil, ale tentokrát požádejte je, aby změnili chování Kubíka, aby ukázal, jak by se choval dobrý kamarád.

Pokračovat

Připomeňte dětem, že způsob, jak se chovají k ostatním, má vliv na to, jak lidé o nich smýšlí. Řekněte jim, že část hry o tom jak být dobrým přítelem je pochopení, jak se ostatní cítí

- Požádejte děti, aby pracovaly s kamarádem, aby používaly jednu obličejovou kostku a z jiných kostek postavit model předškoláka
  - Vyzvěte je, aby přemýšleli o částech těla a dalších prvcích (např. oblečení, boty, klobouk)
  - Jako ukázkou zobrazte ilustraci příběhu nebo stavební karty v sadě
  - Řekněte dětem, že budou používat své předškolní modely k hraní hry s názvem "Najít přítele"
  - Přečtěte si příběh "Najít přítele" a vyzvěte třídu, aby se podívala na všechny modely a vyberte ten nejlepší, který odpovídá každému popisu
  - Mluvte o tom, proč si děti zvolily modely, které udělaly pro každou výzvu
- Poznámka: více než jeden model předškoláka může odpovídat popisu

Najdi přítele

- Najděte přítele, jehož tvář vede k pocitu, že se s ním chcete setkat
- Najděte přítele, který si dělá starosti
- Najděte přítele, který vypadá, že je laskavý a hodný
- Najděte přítele, který vypadá osaměle
- Najděte přítele, jehož tvář vám říká, že je připraven na zábavu!
- Najděte přítele, kterému se nedaří
- Najděte přítele, který vypadá, jako by potřeboval nějaký čas na zklidnění

Všimli jste si?

Pozorováním následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé.

- Děti jsou schopné pochopit, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní
- Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem

Lekce 6

Alenka a její hněv

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že jim budete číst příběh o Alence
- Vysvětlíte, že v tomto příběhu se Alenka velmi rozzlobí a ztratí svou povahu. Její "hněv" musí být zklidněn.
- Ukažte dětem ukázkou lekce 6
- Přečtěte si nahlas následující příběh:

Alenka, Petřík, Zuzanka a Kubík hráli závody.

Každý z nich se vystřídá ve startování závodů a rozhodování o tom, kdo vyhrál. Kubík byl na řadě v zahájení závodů Alenka, Petřík a Zuzanka se postavili na startovní čáru.

Kubík křikl, "Připravit! Pozor! TED'!"

Alenka doběhla do cíle první, těsně před Petříkem a Zuzanka skončila poslední. Alenka se cítila šťastná, že vyhrála. Zvedla ruce do vzduchu.

"Petřík vyhrál!" Kubík oznámil

"Ne! Já sem vyhrála!" Křičela Alenka

Petřík! Jo Petřík!" Kubík přistoupil k Petříkovi a dali si pozdrav rukami

Alenka se pustila do Kubíka a strčila do něj "Ty podvádíš!"

Alenka začala křičet až zrudla. Praštila sebou na zem a kopala nohama.

Paní učitelka přiběhla a řekla: "Alenko, vypadá to, že tvůj hněv je mimo kontrolu. Zklidni se, dýchej pěkně zhluboka to ti pomůže."

"Nevím jak!" křičela Alenka

"Naučím tě to, nejdřív polož ruce na břicho. Pak se zhluboka nadechni, dokud necítíš jak se ti břicho nafukuje. Pak nech vzduch pomalu odejít a ucítíš, jak se břicho vrátí k normálu. Tvůj hněv se zklidní," řekla paní učitelka

Alenka se snažila dýchat bříškem a cítila se mnohem lépe.

"Kubíku, promiň že jsem tě strčila," řekla Alenka

"To je v pořádku. Možná si nevyhrála," řekl Kubík

"Pojďme znovu závodit! Slibuji, že se nebudu rozčilovat," řekla Alenka

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Jak se Alenka cítila, když Kubík řekl, že Petřík vyhrál závod?
- Proč se cítila takto?
- Co udělala Alenka jako odpověď na její emoce?
- Byly Alenčiny činy v pořádku? Proč nebo proč ne?

Vzdělávací hodnota
Děti se začnou učit
jak se uklidnit, když se cítí
naštvaní

Slovní zásoba

hněv, dýchání bříškem

V příloze naleznete větší obrázek

Postavit

- Požádejte děti, aby spolupracovaly s kamarádem na postavení příšery hněvu
- Vysvětlete, že příšery hněvu ukazují, jak se cítí, když jsou rozzlobeni

Přemýšlet

Požádejte děti, aby hráli roli s příšerami hněvu, které postavily. Řekněte jim, aby vystupovaly tak, aby pomohly svým příšerám hněvu uklidnit se.

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Kdy jste byli naposledy naštvaní?
- Proč jste se cítili rozzlobeně?
- Jak se vaše tělo cítilo?

Pokračovat

- Držte jednu z obličejových kostek a pojmenujte zobrazené emoce
- Řekněte dětem, že se chystají postavit příšeru, které jim připomene pocit
- Vysvětlete, že samozřejmě nemohou být vidět samotné pocity
  - Nemůžeme vlastně vidět, že je někdo "šťastný"
  - Víme jen, jak se lidé cítí tím, že se díváme na jejich řeč těla a obličej vyjádřením nebo poslechem toho, co říkají
- Zeptejte se: "Co kdybychom od někoho mohli vycítit emoci a ukázat ji použitím LEGO® DUPLO kostky? "
- Zeptejte se dětí, jaké druhy znaků může mít šťastná příšera hněvu
- Požádejte děti, aby pracovali ve dvojicích, aby vytvořili příšeru s emocemi, která se liší od rozhořčení

Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

- Děti jsou schopné porozumět pocitům ostatních lidí
- Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem

Lekce 7

Kubík narušuje Petříkův osobní prostor

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že budete číst příběh o problému, že Kubík narušuje Petříkův prostor
- Ukažte jim ukázkou lekce 7
- Přečtěte si nahlas následující příběh:

Petřík a Kubík byli unaveni z tělocvičny.

Už tři dny byl na hřišti led a oni

byli tak otráveni z toho, že museli být zavřeni vevnitř. Navíc, Kubík a Petřík jako kdyby si narušovali svůj osobní prostor, když si hrajou v tělocvičně, proto jsou radši vždy venku na hřišti.

Kolikrát se stane, že je musí paní učitelka napomenout ať si jdou sednout a uklidní se.

Například, jednou ti dva hráli basketbal a Kubík se postavil Petříkovi do cesty a začal ho lechtat, aby mu sebral míč. Ale, Petřík si to nenechal líbit a tak Kubík si na něho sedl a začali se přát.

Ale dokonce se to stalo, i když si nehrály. Když se třída vrátila do učebny, Kubík foukal do Petříkova ucha. Když mu Petřík řekl ať přestane, Kubík se jen usmál svým typickým praštěným úsměvem a mrkl, přiblížil se blízko ke Kubíkově tváři a udělal to znova.

Vysvětlete, že osobní prostor je prostor kolem těla. Řekněte dětem, že někteří lidé potřebují více osobního prostoru než ostatní. Vysvětlete, že Kubík narušil Petříkův osobní prostor a Petřík se necítil dobře.

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Co je narušitel osobního prostoru?
- Jaké jsou některé příklady způsobů, jak se Petřík cítil, že jeho prostor byl napaden?
- Proč se Petříkovi nelíbilo "narušení jeho osobního prostoru"?

Vzdělávací hodnota

Děti budou umět :

Rozumět, že lidé mají osobní prostor

Naučí se respektovat ostatní lidské preference, osobní prostor

Slovní zásoba

osobní prostor, narušení

V příloze naleznete větší obrázek

Postavit

Požádejte děti, aby spolupracovaly s kamarádem na stavbě, aby postavili dvě postavy, které budou použity pro hru ve fázi Přemýšlej

Přemýšlej

Popište znovu definici osobního prostoru. Ujistěte se, že děti pochopí, že narušení osobního prostoru se může lišit v různých situacích a mezi různými lidmi

- Řekněte dětem, aby se střídaly se svými kamarády
- Vysvětlete, že nejdřív umístí dvě postavy vedle sebe
- Řekněte jim, že jeden ze stavitelů postav předstírá, že postavily jednu postavu je sám on/ona a že druhá postava bude jinou osobou v každé z předstíraných scén, které jim budete číst
- Dále řekněte dětem, aby posunuly své postavy dohromady, pokud se cítí v pořádku s tím druhým, co je v jejich osobním prostoru, a přesunou svou postavu od druhé postavy, pokud cítí narušení osobního prostoru.

Přečtěte si následující pokyny a dejte dětem čas, aby na ně mohli reagovat:

- Vaše maminka vás chce obejmout poté, co jste měli špatný sen
- Cizinec vás chce obejmout
- Kamarád vás chce obejmout, když dorazíte do školy
- Spolužák se začne s vámi prát
- Lékař se vám musí podívat do krku
- Musíte sedět vedle cizince v autobusu nebo vlaku

Pokračovat

Požádejte děti, aby pracovaly se svými kamarády na postavení paní učitelky Helenky a hraní role na výuku dětí ve třídě, jak pracovat s tématem osobní prostor.

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Jak byste učil své studenty o osobním prostoru?
- Můžete říct o svých vlastních zkušenostech s narušením osobního prostoru ?

Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

- Děti jsou schopné porozumět pocitům ostatních lidí
- Děti jsou schopné pochopit, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní

Lekce 8

Alenka se cítí vynechána

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že budete číst příběh o Alence
- Vysvětlíte, že v příběhu Alenka se cítí zraněna, že byla vynechána
- Ukažte dětem ukázkou lekce 8
- Přečtete si nahlas následující příběh:

Bylo krásné odpoledne. Děti ze třídy paní učitelky Helenky vyběhly na hřiště, někteří si vzali kola, někteří si hrály na pískovišti a někteří na houpačkách.

Alenka, Zuzanka a Lenka seděly na zemi u houpaček a čekaly na Petříka a Kubíka, až se dohoupou a vystřídají se. Děvčata se smála, hrála si v trávě sbírala květiny, když si Alenka všimla berušky, chtěla ji sebrat a ukázat kamarádkám. Ale k jejímu překvapení, když se podívala nahoru, Zuzanka a Lenka se houpaly spolu. A už nezbylo místo na houpání pro Alenku.

Alenka dostala podivný strach, protože Zuzanka byla její nejlepší kamarádka. Proč se s Lenkou houpe místo ní? Když sledovala, jak se Lenka a Zuzka smějí, zatímco jejich houpačky se společně pohupují Alenka cítila, že se zlobí. Překřížila si ruce přes hrud' a začala se otáčet od houpaček.

Zuzka zavolala: "Hej, Alenko, kam jdeš?"

Alenka si pomyslela, že jim ani neodpoví. Už nejsou mé kamarádky!

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Dělal Zuzka a Lenka naschvál Alence?
- Jaké pocity Alenka cítila?
- Které obličejové kostky to ukazují?
- Jak Alenka zvládá své pocity?
- Řeší to její problém? Proč nebo proč ne?

Postavit

Požádejte děti, aby spolupracovaly s kamarádem na budování modelu, který ukazuje, jakým způsobem se Alenka cítí v příběhu

Přemýšlet

Požádejte děti, aby sdílely své modely

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Co byste řekli, abyste pomohli Alence vyřešit svůj problém?
- Co byste řekli Lence a Zuzce?
- Co byste udělali, kdyby dva nebo tři vaši přátelé si hráli spolu a nebyl tam pro tebe žádný prostor?
- Jak se cítíte?
- Jak by jste mohli vyřešit problém?

Vzdělávací hodnota

Děti budou umět:
Začnou porozumět tomu, jak se vypořádat s pocity, když jsou vynechání z kolektivu
Začnou se učit, jak rozpoznat pocity žárlivosti a zklamání
Začnou se učit, jak postupovat odpovídajícím způsobem a reagovat na pocity žárlivosti a zklamání

Slovní zásoba žárlivost

V příloze naleznete větší obrázek

Pokračovat

- Řekněte dětem, aby spolupracovali se svými kamarády na budování dalších dvou postav
- Požádejte děti, aby provedly scénář, ve kterém se jedna z postav cítí vynechána
- Řekněte jim, aby vyřešili způsob, jak se postavy vypořádají s problémem pocitu vynechání

Vysvětlete, že jedním ze způsobů, jak si pomoci od žárlivosti, je naučit se zdravými způsoby vyjadřovat své pocity

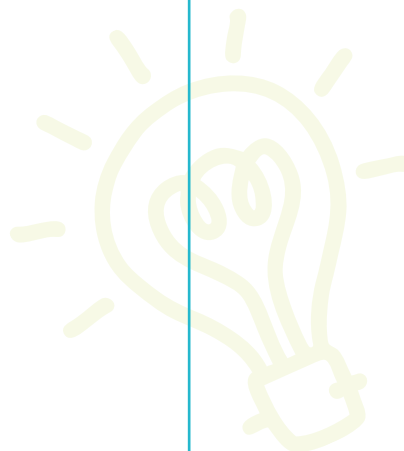
Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Jak mohou děti, které cítí žárlivost, vyřešit svůj konflikt se svými spolužáky místo toho, aby se rozčilovaly nebo vyhrožovaly tím, že už nebudou přáteli?
- Jaká místa ve školce by mohla být změněna tak, aby zahrnovala více lidí?
- V místech, která se nemohou měnit, jak mohou přátelé vyřešit problémy tak, aby se zabránilo žárlivosti?

Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

- Děti jsou schopné porozumět pocitům ostatních lidí
- Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem

Lekce 9

Alenka a Petřík se naučí, že nehody se stávají

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že si přečtete příběh o nehodě, která se stala Alence
- Ukažte jim ilustraci lekce 9
- Přečtěte si nahlas následující příběh:

Byl čas, kdy paní učitelka Helenka svolala všechny děti na koberec. Alenka radostně přišla, že se na naučí novu písničku a přečtou si pohádku. Ale Petřík si myslel, že je to hrozný čas. Ano, měl rád písničky (ale nikdy hlasitě nezpíval) a miloval knihy, ale nerad seděl dlouho na jednom místě. A tak, aby mu čas ubíhal hledal na koberci sponky, nebo malé předměty co děti ztratily během dne a pomalu z křížového sedu si lehnul.

Dnes se cítil obzvlášť utahaný, když paní učitelka Helenka byla sotva v polovině čtení knihy, tak se roztáhl na koberec. Ale nevšiml si, že nohou zalehl Alenčin prst u ruky, který hned zrudnul.

Alenka **zakvílela v překvapivé bolesti**, "OWWW! Paní učitelko, Petřík mi zlomil prst!"

Alenka spěchala z jejího místa na koberec a narazila do ostatních dětí v její snaze dostat se k paní učitelce Helence, překvapená rozrušením, když knihu položila na podlahu. Ostatní děti byly z celé situace vyděšeni.

Vezměte děti a proved'te je skrz tuto aktivitu:

- Řekněte dětem, aby spolupracovali s kamarádem na budování hry
- Rozdělte strategicky obličejové kostky emocí tak, aby každý pár mohl tvořit několik příležitostí k identifikaci tváře, která ukazuje emoce, která byla vyjádřena v příběhu
- Řekni: "Nyní znovu čtu příběh poslouchejte, kdy jedna z vašich obličejových kostek může být použita, aby ukázala, jak se postava cítí, že se zastavím, až se dostanu do místa, abyste se vy a váš kamarád mohl pečlivě podívat na vaše obličejové kostky. Pokud jedna z vašich kostek odpovídá pocitu postavy v příběhu, dejte ji nad hlavu tak, abychom ji mohli vidět "
- Připomínejte dětem, aby obličejové kostky viděly výrazy na obou stranách
- Přečtěte si příběh znovu Tučné slova jsou možná místa k pozastavení

Tip na výuku: přečtěte příběh více než dvakrát, aby mu děti porozuměly

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Chtěl Petřík ublížit Alence? Zlomil prst Alence schválně nebo to byla nehoda?
- Jak to nazýváme, pokud někdo ublíží schválně a někdo omylem?
- Jak ovlivnila Alenčina reakce Petříka?
- Jakým způsobem Alenčina reakce ovlivnila paní učitelku a děti?

Vzdělávací hodnota

Děti budou umět :
Začnou rozumět, že nehody nejsou úmyslné
Začnou rozumět, že by měly mít čas, aby se uklidnily, než reagují na nehodu

Slovní zásoba

vyděšená, rozrušená, radostně, hrozný, utahaný

V příloze naleznete větší obrázek

Postavit

- Řekněte dětem, aby spolupracovaly s kamarádem na stavbě, aby postavily jak Alenka a Petřík vypadali na konci příběhu

Přemýšlet

Požádejte kamarády, aby používaly své modely, aby ukázaly, co Petřík mohl udělat jinak, aby se zabránilo náhodnému zranění Alenky (např. mohl požádat o povolení lehnout mimo kruh nebo mohl zůstat sedět) aby děti znovu vyprávěly příběh, tentokrát ukazujíc, že Alenka chápe, že k nehodám dochází

Pokračovat

Požádejte děti, aby si představily situace, že by se někdo mohl náhodně ublížit nebo by ho to mohlo obtěžovat

- Uvedte tyto příklady:
  - Seřazování do řad
  - Nalezení místa u stolu na občerstvení
  - Hra na hřišti
  - Používání hraček nebo nástrojů během volného času
  - Jízda v autě se sourozencem
  - Proplétáním se v davu, aby měl lepší výhled
  - Pořizování skupinové fotky
  - Pohybující se v davu na veletrhu nebo při nakupování
- Řekněte dětem, aby pracovaly s kamarádem a postavily model, aby si vybraly jednu z těchto situací "nehod"
- Požádejte je, aby postavily dvě postavy a některé položky, které by mohly být použity k vyprávění příběhu o nehodě

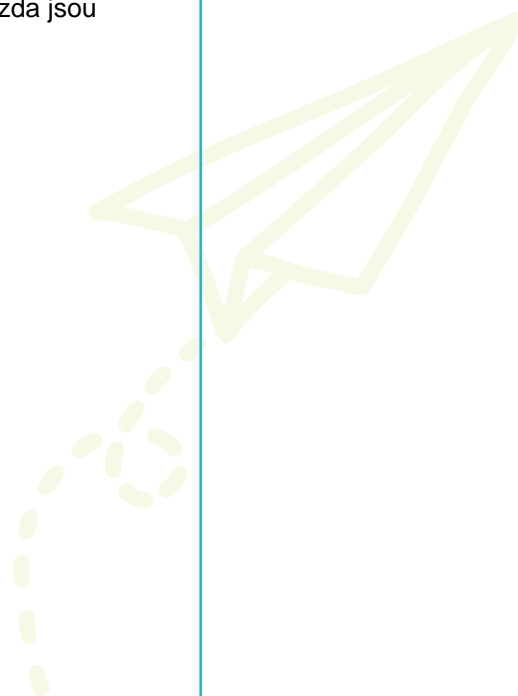
Tip aktivity: zjednodušte výzvu, požádejte kamaráda o model paní učitelky

- Požádejte děti, aby si pomyslely na to, jak by paní učitelka pomohla postavám vyřešit jejich problémy (odpovědi mohou zahrnovat: obě děti se obejmou, vyhledají pomoc než se rozčílí)
- Nabídněte dětem řešení problémů v jejich příbězích

Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

- Děti jsou schopné pochopit, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní
- Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem

Lekce 10

Petřík se cítí zklamaně

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že budete číst příběh o Petříkovém pocitu zklamání
- Vysvětlíte, že pocit zklamání znamená, že jste v něco důvěřovali, ale nestalo se to
- Přečtete si nahlas následující příběh:

Celou dobu během času na sdílení příběhu seděl Petřík tiše s rukou vztyčenou, ale paní učitelka ho neviděla, protože stále volala na další děti, Petřík se cítil nervózní a frustrovaný. Co když ho paní učitelka nevyvolá před tím než skončí společný sdílený čas? Měl takový skvělý příběh, jak navštívil výstavu v ZOO.

Najednou, když Petřík přemýšlel o tom, jak papoušci letají přímo k němu, aby mu pili nektar z hrníčku, paní učitelka oznámila, že mají čas jen na další příběh. Petřík narovnal tělo vysoko, zvedl ruku ještě výš a začal dělat trochu zvuky v naději, že ho paní učitelka vyvolá, usmála se a podívala se přímo na něj. To bylo ve chvíli, kdy čekal; konečně se dostal na řadu! Jenže paní učitelka neudělala vybrala dívku přímo vedle něho. Petříkovi oči se zalily slzami a jeho ústa se odvrátila.

Dívka vedle Petříka vzrušeně začala mluvit o své cestě do zoologické zahrady jak krmila několik ptáků nazývaných papoušky, otočil se a podíval se na dívku vedle něj byl zpočátku šokován a pak cítil horko uvnitř.

Hej! Ta dívka okopírovala můj příběh ze zoo. Chtěl jsme to říci paní učitelce a dětem ! Pomyslel si.

Petřík začal vyčítat, že výlet do zoo byl jeho příběh, pak se paní učitelka Helenka na její obličej podívala podivně. Dala si prst na rty jako připomínku Petříkovi, aby nepřerušoval něčí příběh.

- Pomozte dětem pochopit, že tento komplexní scénář zahrnuje několik emocí: žárlivost, úzkost a zklamání
- Vysvětlíte, že Petřík cítil žárlivost, protože opravdu chtěl říct o jeho zkušenostech v zoologické zahradě a někdo jiný to řekl za něj

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Už jste se někdy cítili podobně jako Petřík?
- Jak ukázal své pocity?
- Jak Petřík reagoval na svůj problém?
- Pomohlo Petříkovo jednání řešit jeho problém?

Vzdělávací hodnota

Děti budou umět :
Začnou se učit, jak rozpoznat pocity žárlivosti a zklamání
Začnou se učit, jak vhodně reagovat na pocity žárlivosti a zklamání

Slovní zásoba zklamaný, frustrovaný

V příloze naleznete větší obrázek

Postavit

- Řekněte dětem, aby pracovaly s kamarádem na budování postavy Petříka

Přemýšlet

Požádejte děti, aby sdílely své modely. Řekněte kamarádům, aby se podílely na sdílení scény Petříka a jeho třídy. Požádejte je, aby postupovaly tak, aby Petřík dokázal zvládnout pocity žárlivosti a kontrolovat své rozhořčení a vyrušování.

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Jak byste se cítili, kdyby jste se dozvěděli že má přijít na vás řada a jste vynecháni?
- Jak můžete sdílet své pocity nebo je uvolnit způsobem, který nevytváří více problémů nebo ublíží ostatním? (řešení mohou zahrnovat dýchání břichem, sdílení problému s učitelem a přáteli, pláč, čtení knihy nebo nakreslení obrázku o tom, naplánování si hovoru s maminkou / tátou / prarodičem o tom, co se stalo)

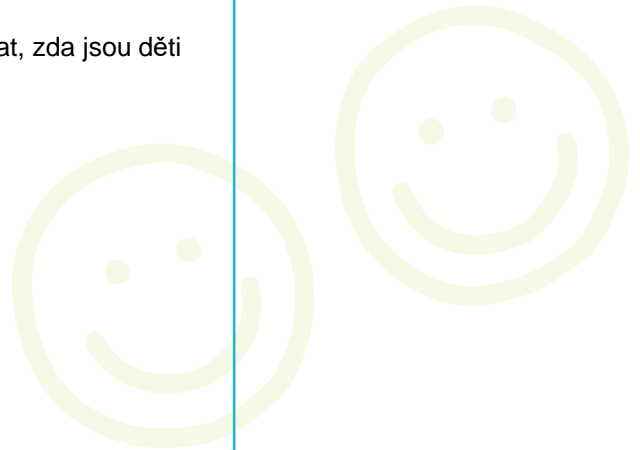
Pokračovat

- Požádejte děti, aby spolupracovaly s kamarádem na modelu dítěte
- Řekněte jim, aby si představily, že rodiče dítěte slíbili, že se chystají jít na místo, které dítě miluje, a pak z nějakého důvodu nemohli jít
- Řekněte dětem, aby s dítětem mluvili o pocitu zklamání

Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

- Děti jsou schopné pochopit, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní
- Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem

Lekce 11

Zuzanka se cítí v rozpacích

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že si přečtete příběh o čase, kdy se Zuzanka cítila velmi rozpačitě
- Vysvětlete, že pocit rozpačitosti nastane, když si ostatní myslí že jste udělali něco hloupého
- Ukažte dětem ukázkou lekce 11
- Přečtete si nahlas následující příběh:

Byl to nejtrapnější den jejího života, na který Zuzanka nemohla přestat myslet ,protože ostatní děti se jí smály. Nebylo to legrační.Ted' musela nosit oblečení z náhradní tašky paní učitelky Helenky.

Všichni věděli, co to znamená změnit oblečení.Znamenalo to, že jsi měl nehodu a počůral ses.To se stávalo po celou dobu některým dětem ve školce. Paní učitelka vždycky všem připomínala, že se to děje, když děti jsou malé Ale to nepomohlo. Nebylo to o nic lepší, protože Zuzanka měla náhradní oblečení a tak ostatní děti si myslely,že se počůrala.

Tady je to, co se stalo.Zuzanka a její přátelé si hráli na písku a na vodním stole.Bylo tam spousta hraček - velryby, žraloci, mušle. Zuzka, Petřík, Alenka a Kubík si mysleli, že je obzvláště zábavné stlačit velrybu a vypustit vodu z díry na zádech. Pak, aby se všichni rozesmáli, Kubík držel velrybu ve vzduchu a stačil ji hodně a tak proud vody přímo zasáhl Zuzančiny šaty. Ach, to bylo tak nepříjemné!

Paní učitelka nebyla šťastná, že Kubík nedodržel pokyny ohledně udržování vody na stole. Ještě horší bylo, když studená voda stříkala na Zuzanku. Nejhorší bylo, že Alenka, Petřík a Kubík se začali smát ještě hlasitěji než předtím. Ani si nevšimli, že se Zuzanka už neusmívá.

- Diskutujte s dětmi o tom, že se Zuzanka nesmála, když jí postříkali, ale ostatní děti to udělaly
- Vysvětlete, že pro některé lidi je těžké mluvit o trapné situaci hned po jejím vzniku. Mohou potřebovat trochu času na to, aby si uvědomili situaci

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Proč myslíte, že děti reagovaly jinak?
- Proč byla Zuzanka v rozpacích z toho, že si musí změnit své šaty?
- Kdybys byla Zuzančina kamarádka, co bys mohla udělat, abys jí pomohla zbavit se rozpaků?

Postavit

- Řekněte dětem, aby spolupracovaly s kamarádem na budování postavičky, která se cítí v rozpacích, jako se v příběhu cítila Zuzanka

Přemýšlet

Řekněte dětem, aby daly svým postavám jméno a hlas. Požádejte je, aby používaly své postavy jako loutky a nechaly je vyprávět příběh (v hlasu prvního člověka) o tom, proč se ty postavy cítí v rozpacích.

Vzdělávací hodnota

Děti budou umět :
Začnou poznávat pocit rozpačitosti.
Začnou se učit, jak postupovat odpovídajícím způsobem a reagovat na pocit rozpaků.

Slovní zásoba v rozpacích, hrdý

V příloze naleznete větší obrázek

Pokračovat

- Řekněte dětem, aby si uvědomily čas, kdy se cítily pyšní
- Vysvětlete, že když se cítíme v rozpacích, nechceme na to být upozorňováni. Když děláme něco dobře, jsme na sebe hrdí. Někdy děláme něco mimořádného nebo výjimečného a ostatní jsou na nás také pyšní.
- Řekněte dětem, aby vytvořily trofej pro kamaráda a řekněte, proč jsou na něj hrdí.

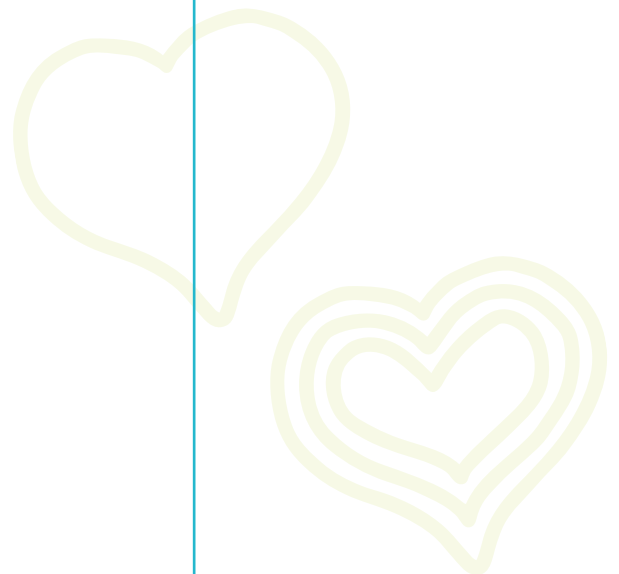
Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Myslíte si, že někdo, jako je váš rodič, prarodič, učitel, nebo trenér byli na váš pyšní?
- Už jste někdy byli pyšní na někoho jiného, že dělal něco dobře?

Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

- Děti jsou schopné pochopit, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní
- Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem

Lekce 12

Alenka a Petřík to potřebují vyřešit

Pro skupinu až 8 dětí

Pochopit

- Řekněte dětem, že budete číst příběh o Alence a Petříkovi jak se dohadují
- Ukažte jim ukázkou lekce 12
- Přečtěte si nahlas následující příběh:

Byla to pohádková část ve třídě paní učitelky Helenky, kdy Petřík a Alenka se nemohli dočkat konce, protože to znamenalo, že byla jejich řada hrát v dramatickém kroužku. Paní učitelka odložila kuchyňské věci a nahradila je nějakými krásnými šaty, pohádkovými křídly, a rytířským štítem a zbrojí. Petřík si okamžitě všiml, že vedle pohodlné polohovací židli, byly krásné, skládací knihy s pohádkami a v zadním rohu byl velký, vycpaný drak!

Když paní učitelka zavolala jejich jména, aby šli hrát, oba spěchali přímo ke kostýmům. Alenka si vzala rytířskou přilbu těsně před Petříkem a zvedla ji nad hlavu, ale ten jí přilbu vytrhl z rukou. "Hej, Petře, ta byla moje," plakala.

"Ne, chtěl jsem si s ní hrát já!" Petřík se ušklíbl, když si přitiskl helmu na hlavu a dal si dolů štít.

"Dobře, půjdu někam jinam," řekla Alenka, odešla a šla si sednout do modré židle a vytáhla si knihu na klín

Než se Alenka zabrala do čtení, něco jí z ruky vyrazilo knížku.

Alenka rozrušená a zneklidněná vzhledla a spatřila, jak Petřík kroužil vycpaným drakem kolem hlavy a dlouhým ocasem mával všude kolem. Alenka ztratila trpělivost! Alenka vyskočila a vytrhla Petříkovi draka z rukou. "Teď je můj," řekla se zavrčením, když si nesla draka pod paží zpátky na židli.

"Ne Alenko, bojoval jsem s tím drakem! Dej mi ho!" Řekl Petřík

"Nedám. Praštil si mě s ním. Teď je můj. Čtu si knížku," řekla Alenka

Petřík vypadal poraženě, ale vzpomněl si, že to paní učitelka je učila, že když pěkně poprosí obvykle to funguje. Co nejlidněji, řekl: "Můžeš mi prosím, prosím, vrátit draka?"

Alenka vzhledla od knihy, objala draka kolem krku a řekla: "Nikdy"

Vzdělávací hodnota

Děti budou umět:
Začnou řešit konflikty konstruktivními způsoby
Začnou chápat, jak jejich akce ovlivňuje ostatní

Slovní zásoba nejzajímavější hračka

V příloze naleznete větší obrázek

Postavit

- Řekněte dětem, aby pracovaly s kamarádem na stavbě, aby postavily Alenku a Petříka z příběhu
- Požádejte je, aby také postavily rekvizity z příběhu (např. helmu, židli, draka)

Přemýšlet

Požádejte kamarády, aby používaly modely Petříka a Alenky, aby se zapojily do příběhu. Diskutujte o důvodech, proč bojovali Alenka a Petřík. Diskutujte, jak obě postavy dělaly chyby a byly součástí problému v dramatickém kroužku. Požádej kamarády, aby vystoupily s loutkovou hrou, ve které si Alenka s Petříkem hrají společně s hračkami a nedohadují se.

Zvažte kladení otázek, jako jsou:

- Myslíte si, že chyby byly provedeny schválně nebo náhodou?
- Jakou dobrou strategii pro řešení problémů Petřík použil, aby se pokusil získat zpět vycpanýho draka?
- Co mohl udělat Petřík namísto toho, aby vyrval helmu Alence z rukou?
- Co mohl udělat Petřík, aby nepraštil drakem Alenčinu knihu?

Pokračovat

• Řekněte dětem, aby spolupracovaly s kamarádem na budování žádané hračky, nebo na něčem o co děti mají tendenci bojovat. Mohlo by to být něco z dramatického kroužku, něco odjinud z třídy, nebo z domova.

- Požádejte děti, aby sdílely své modely
- Povzbuzujte je, aby přemýšlely o tom, proč děti mají tendenci bojovat o konkrétní věci.

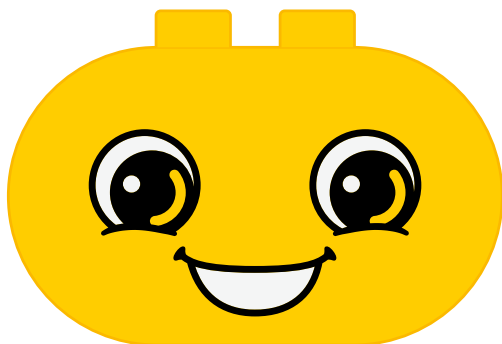
Všimli jste si?

Pozorování následujících dovedností vám může pomoci sledovat, zda jsou děti sociálně a emocionálně zralé :

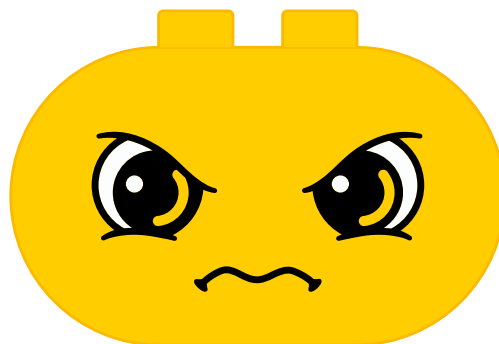
- Děti jsou schopné pochopit, jak jejich jednání ovlivňuje ostatní
- Děti jsou schopny vyřešit konflikty konstruktivním způsobem

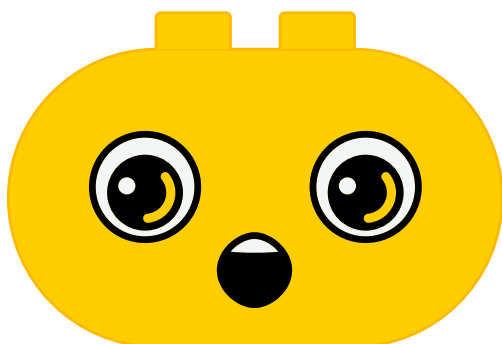

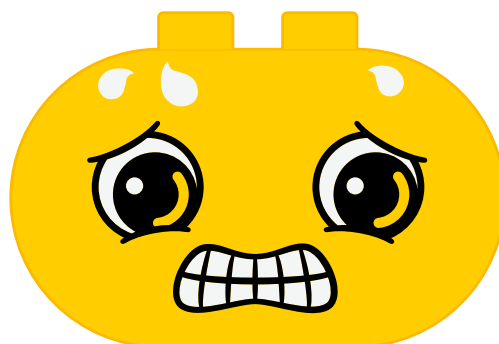
šťastný

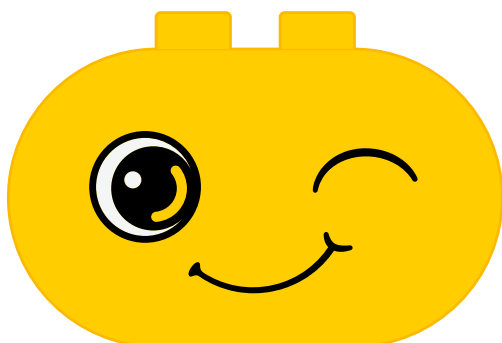
vzteklý

šokovaný

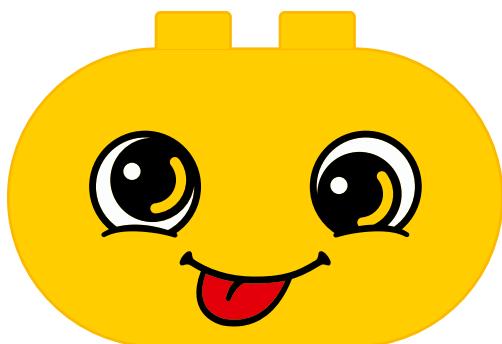
vystrašený

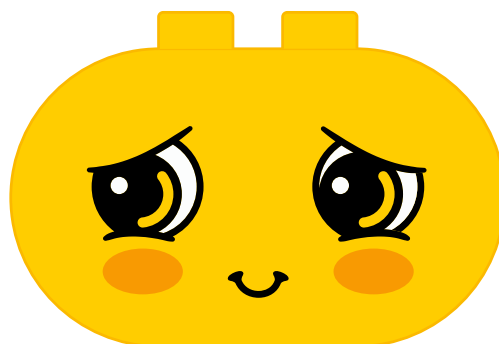
sebejistý

smutný

hloupý

v rozpacích

paní učitelka Helenka

Petřík

Alenka

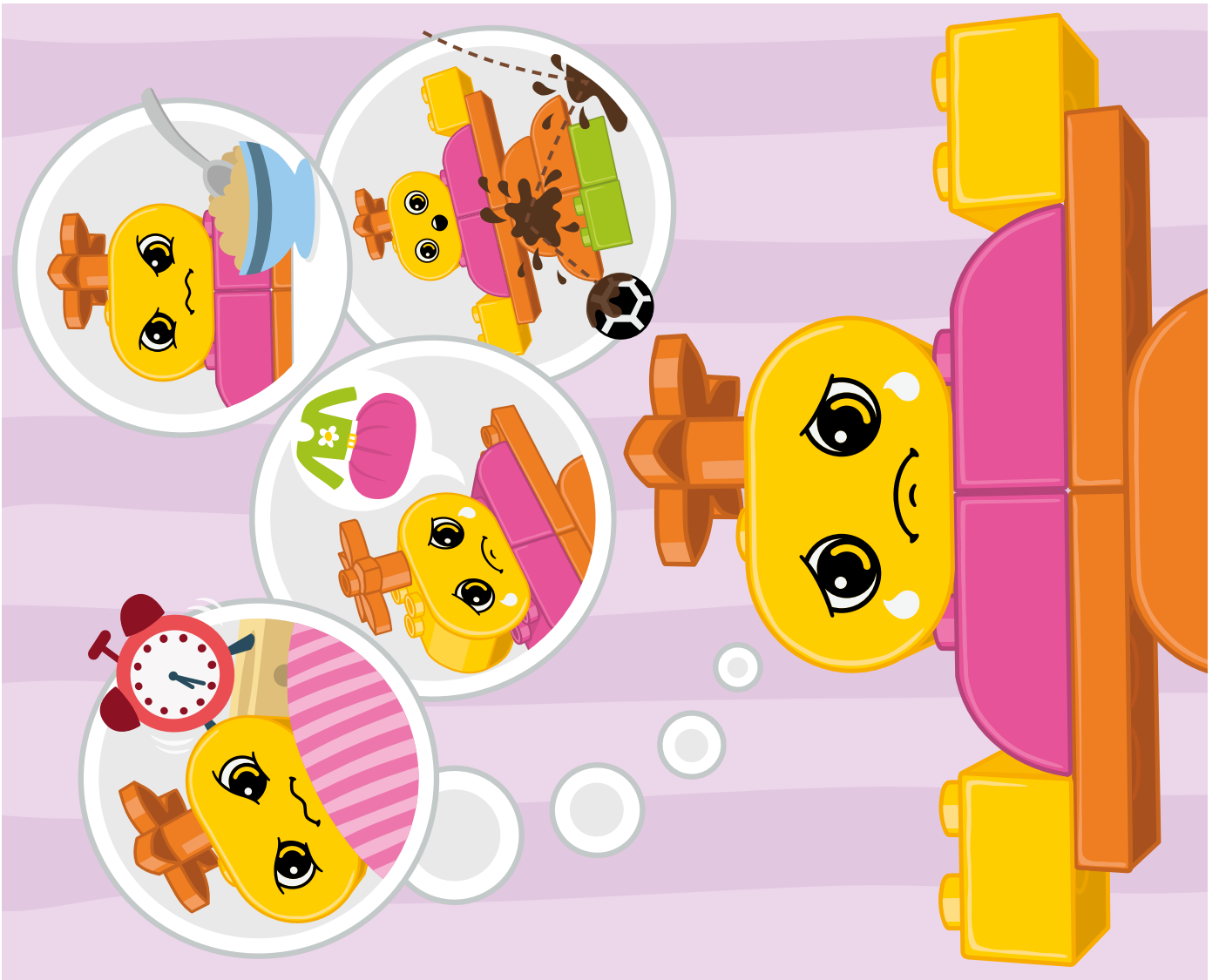
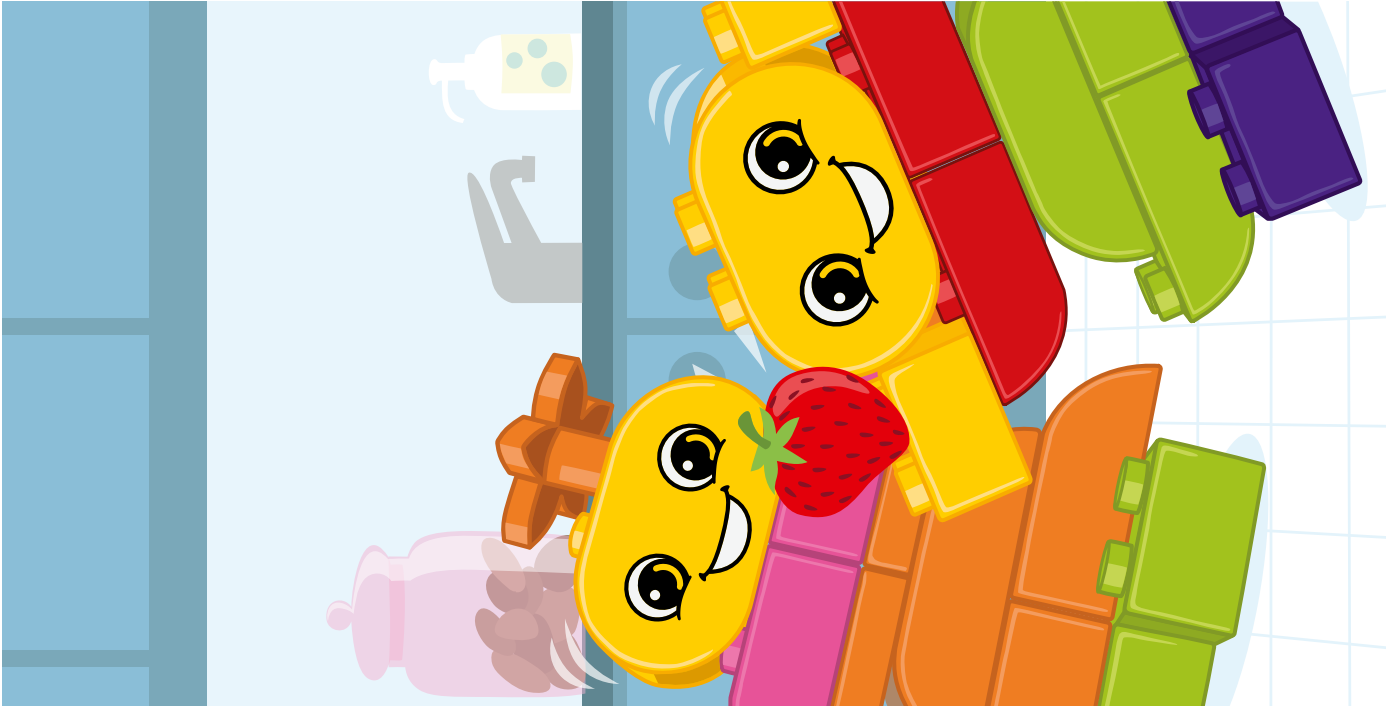

Kubík

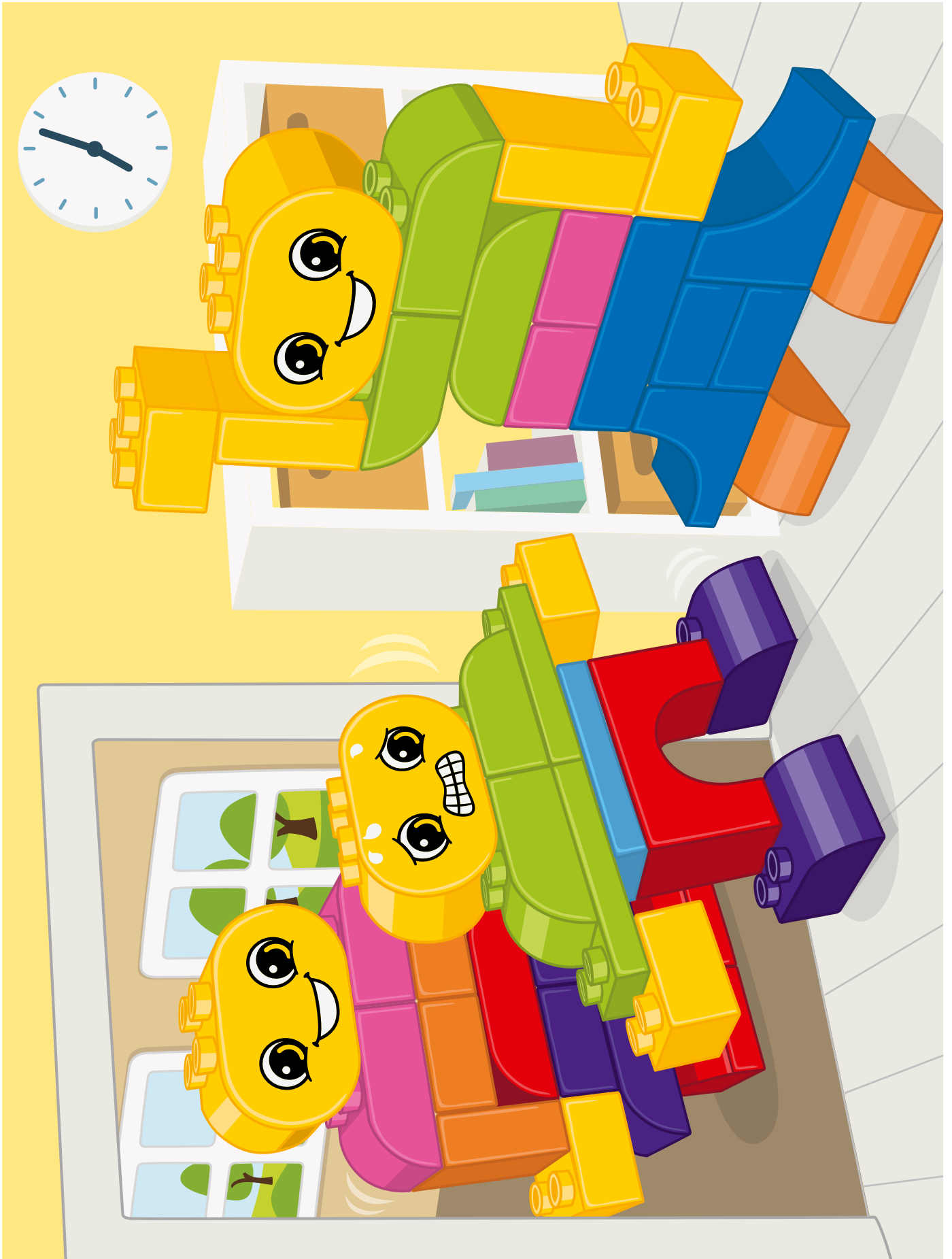

Zuzanka

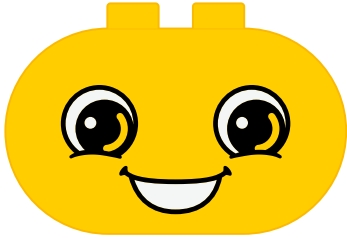
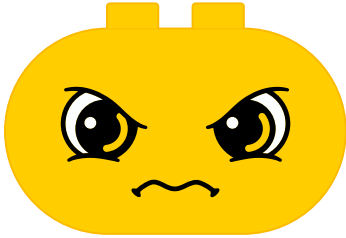

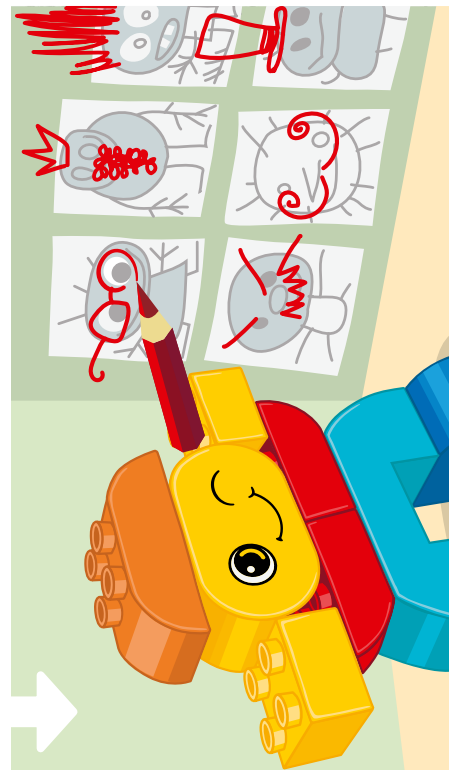
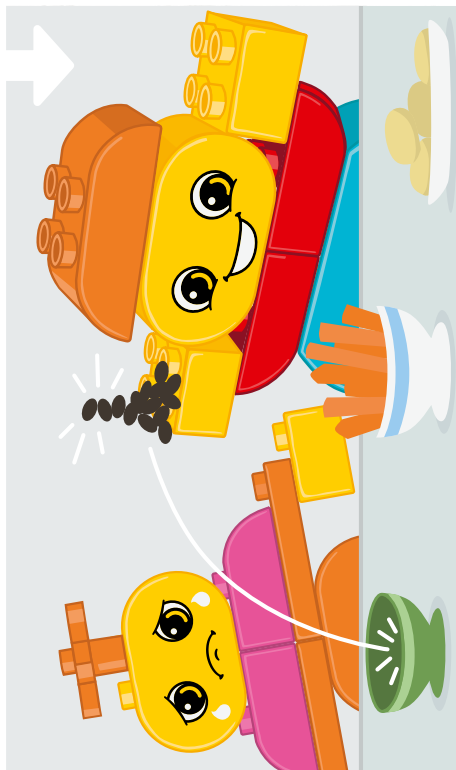

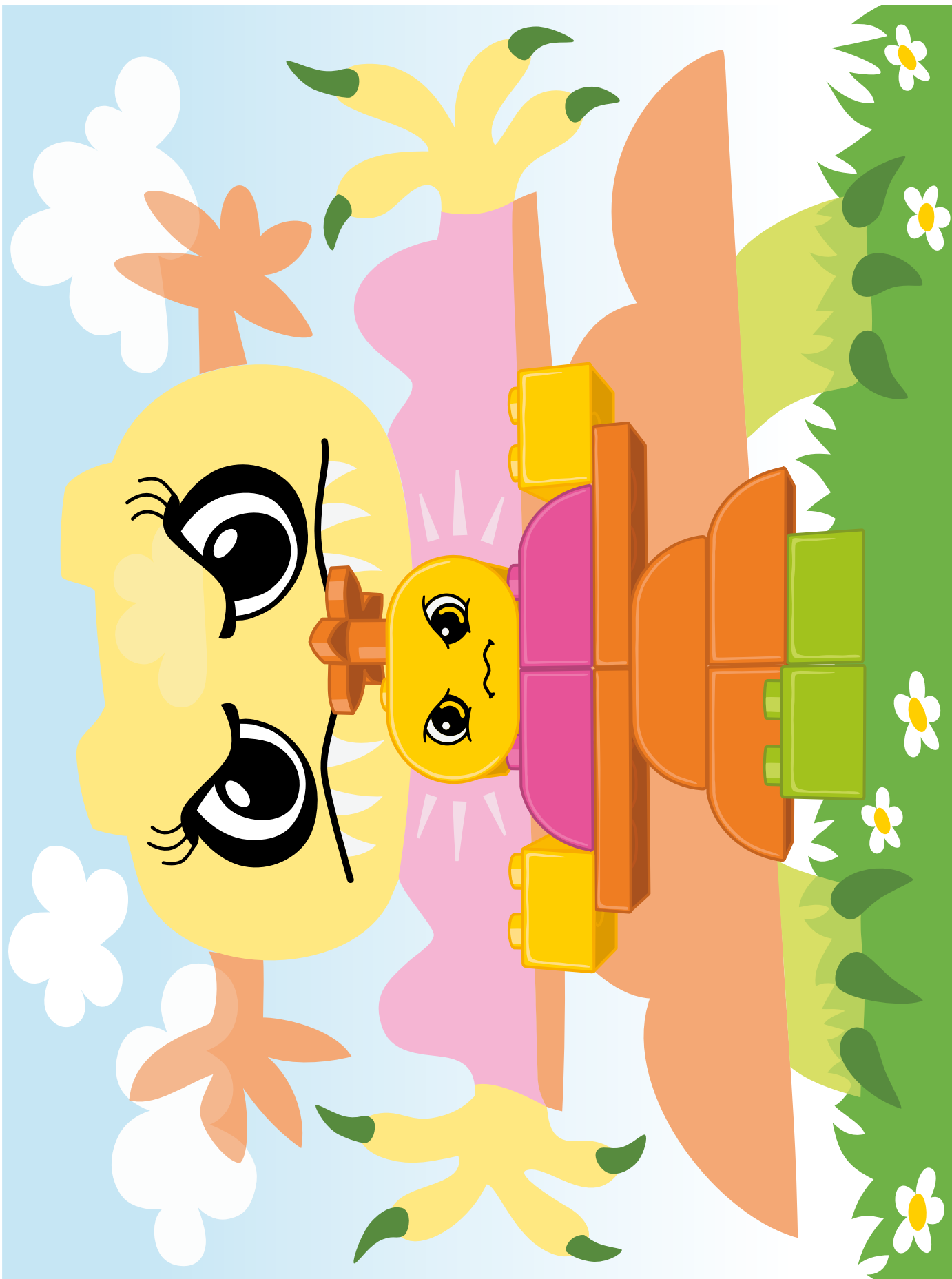
Máš rád nebo nemáš _____ ?

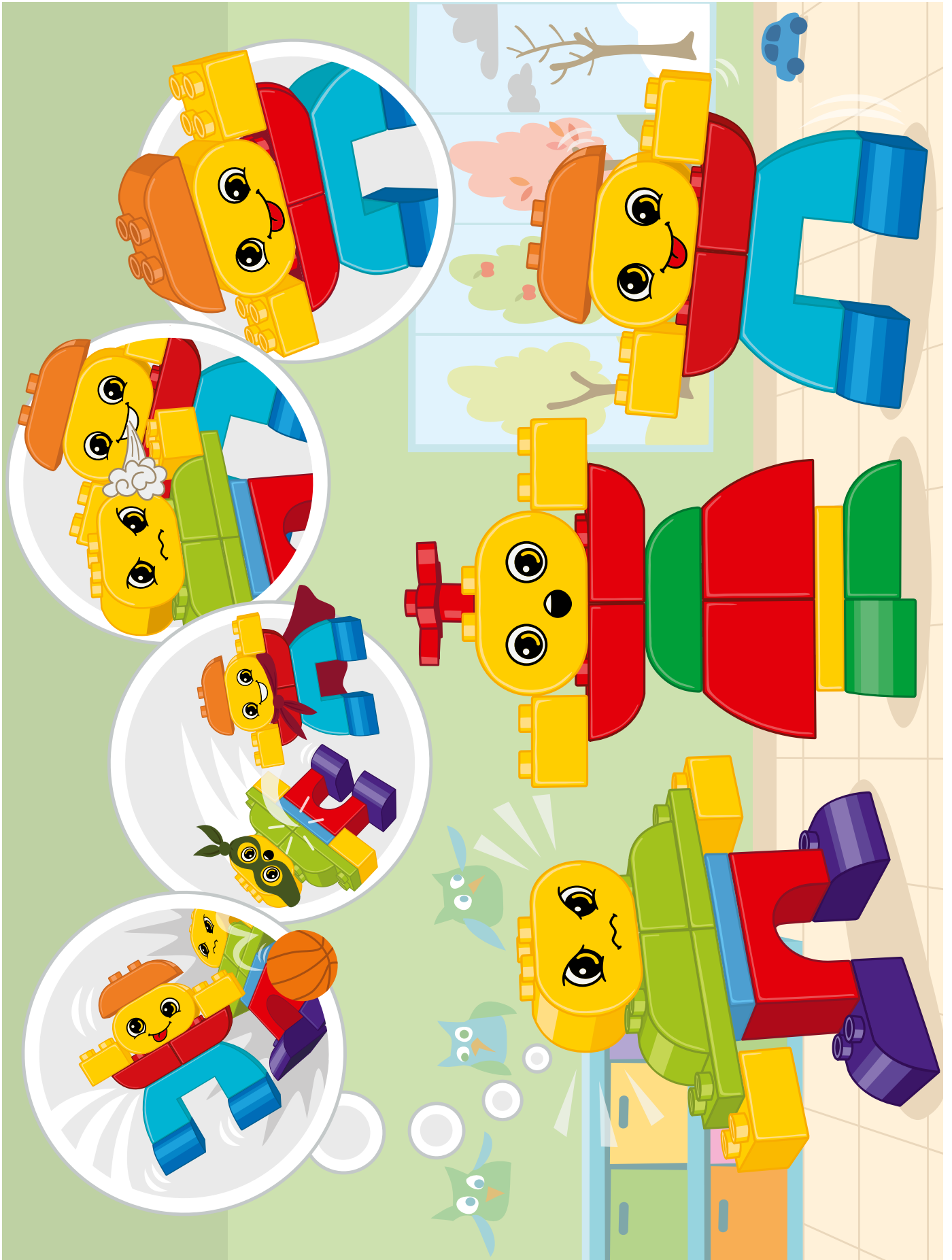
--

Jména		

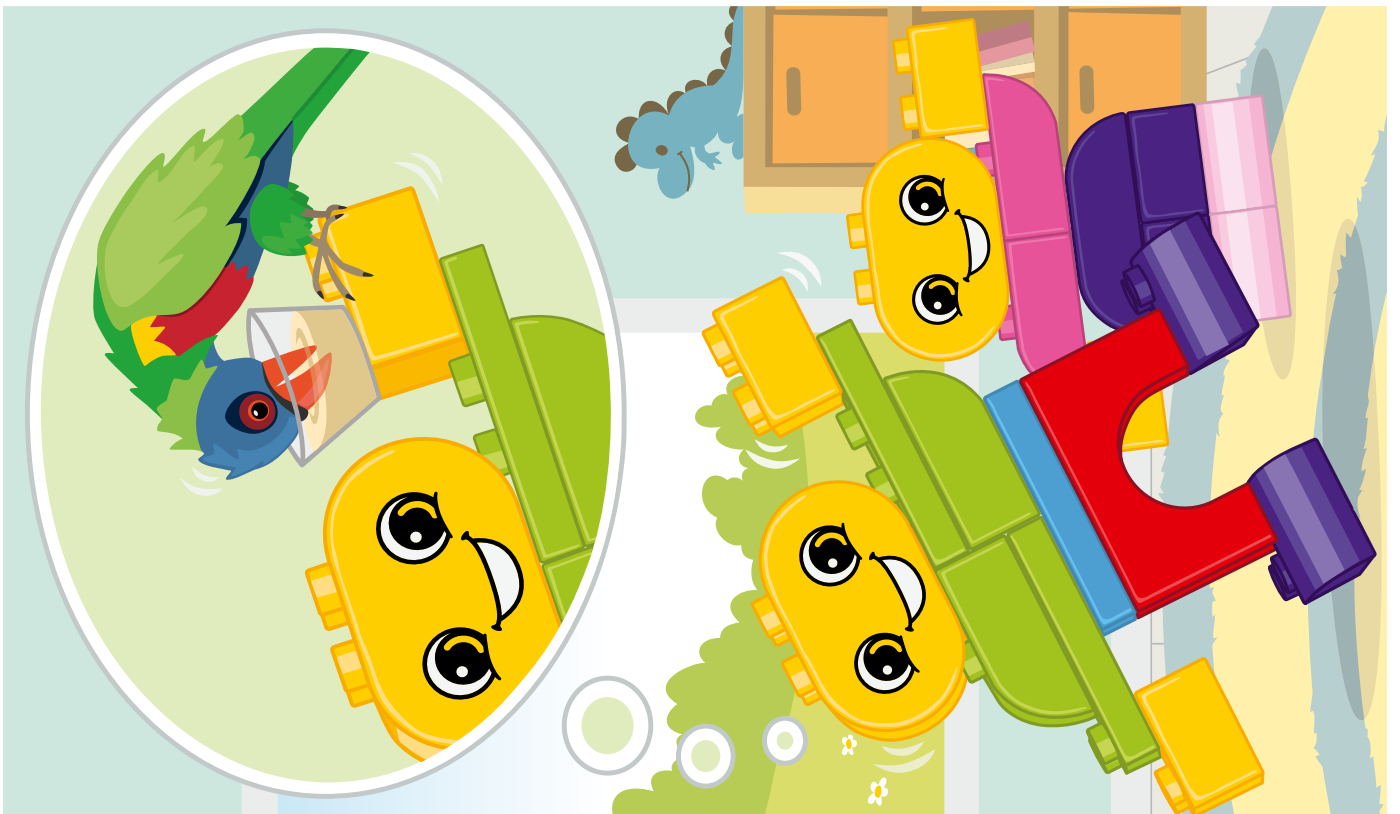
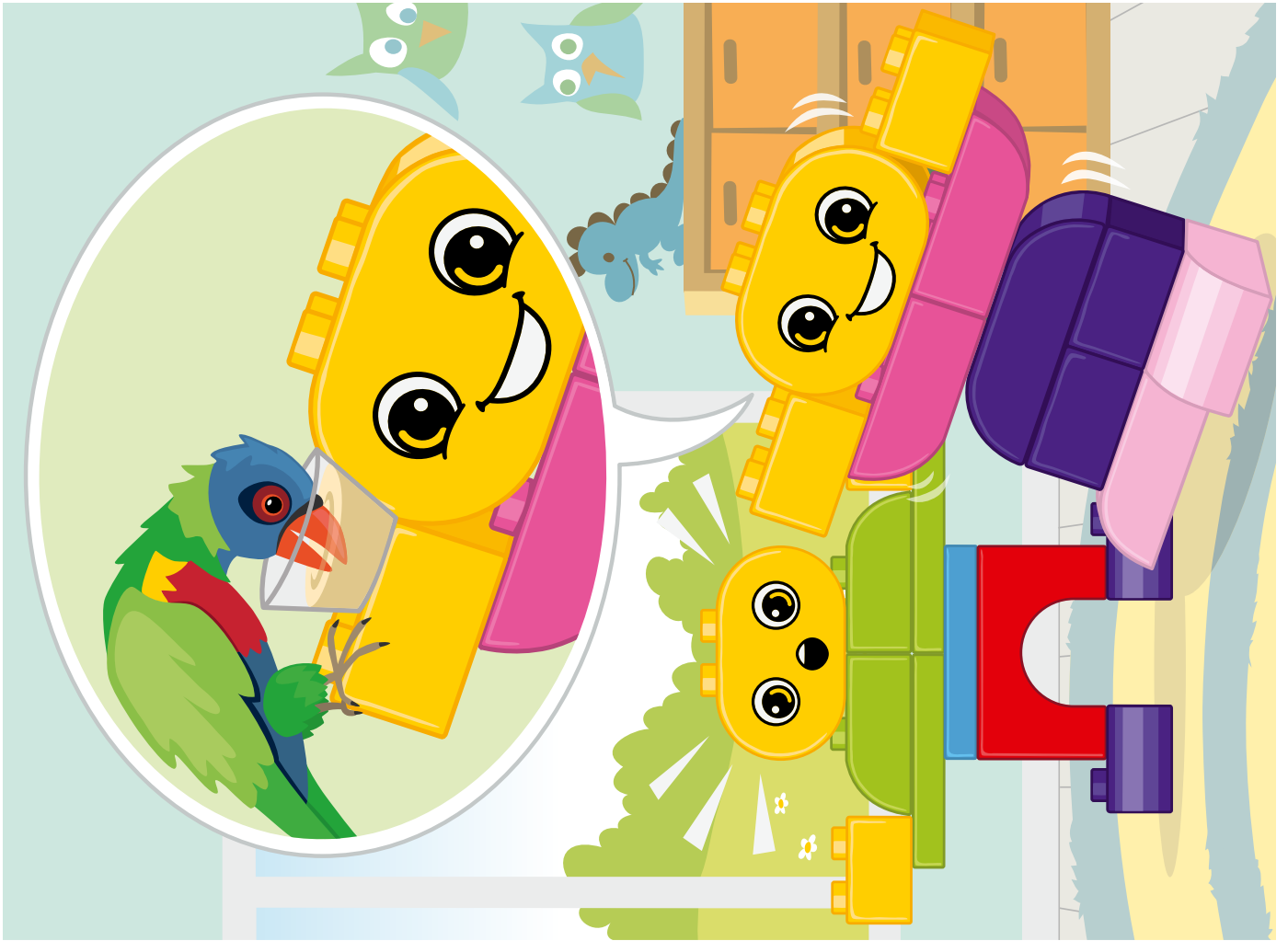

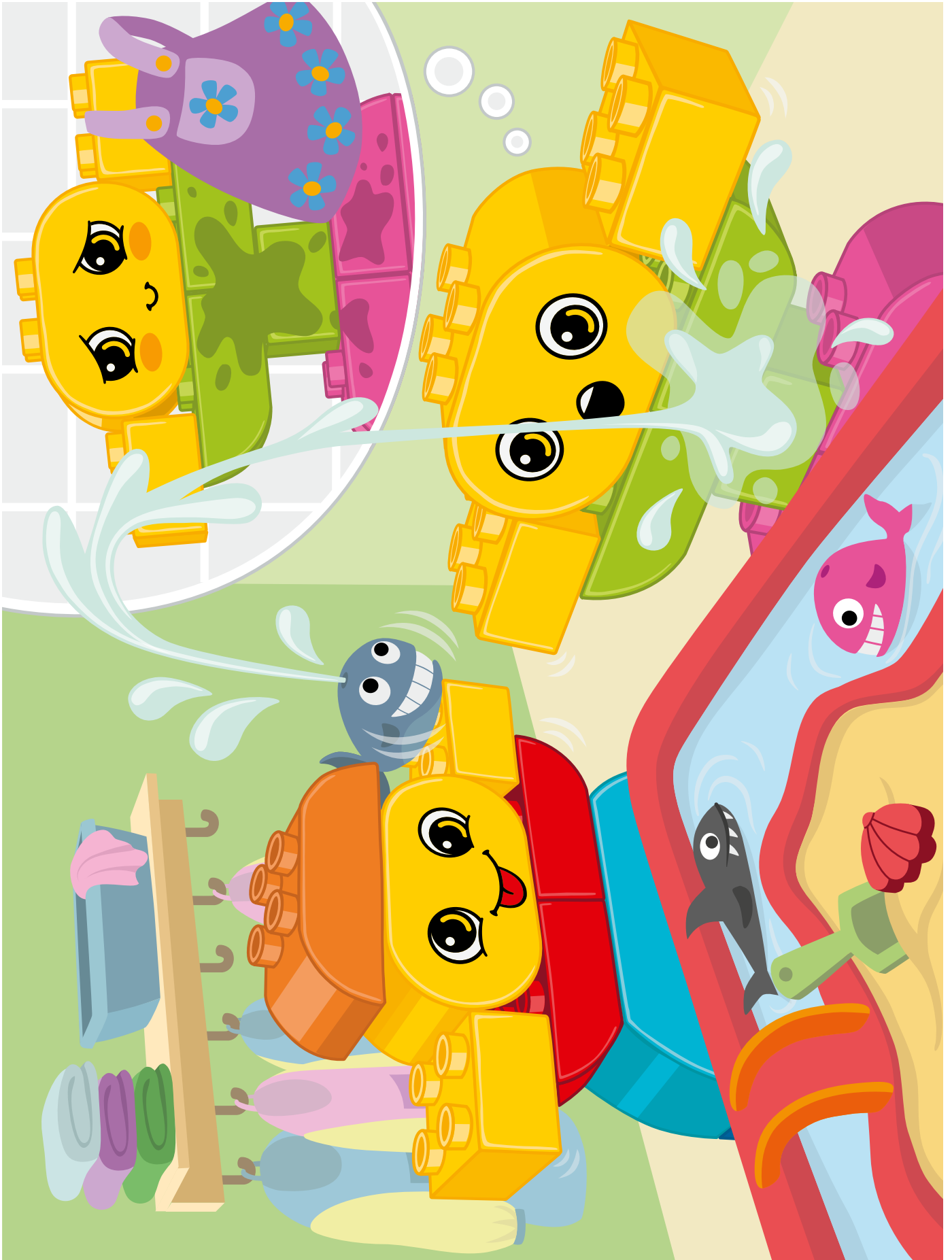

Pomozte vašim předškolákům rozvíjet důležité dovednosti

LEGO® Education Preschool řešení stimulují přirozené zvědavosti dětí, aby společně prozkoumali a učili se prostřednictvím hry. Naše předškolní řešení vám pomohou při vývoji vašich předškolních dětí následujícími způsoby:

- dát jim společenské dovednosti, které jim umožní spolupracovat a komunikovat ve světě kolem nich
- nechte je objevovat své schopnosti a získávat základní životní dovednosti
- rozvíjet klíčové dovednosti pro připravenost do školy se zaměřením na čtyři klíčové body vzdělávací oblasti nezbytné pro rozvoj v raném dětství:

Kreativní zkoumání, sociální a emoční vývoj, časná matematika a věda a ranní jazyk a gramotnost

Zjistěte více...